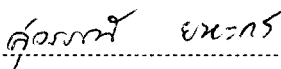

หัวข้อการศึกษาค้นคว้าอิสระ ผลการใช้แบบฝึกที่มีต่อทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์
วิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2
โรงเรียนเซนต์โยเซฟ บางนา จังหวัดกรุงเทพมหานคร
ชื่อและนามสกุล นางสาวสุภาพร แพรกสมุท
แขนงวิชา หลักสูตรและการสอน
สาขาวิชา ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ ดร.สุวรรณณี ยะหะกร

คณะกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระได้ให้ความเห็นชอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ
ฉบับนี้แล้ว

..... ประธานกรรมการ
(อาจารย์ ดร.สุวรรณณี ยะหะกร)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ชนรัษฎ์ ศิริสวัสดิ์)

คณะกรรมการบัณฑิตศึกษา ประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์อนุมัติให้รับการศึกษา
ค้นคว้าอิสระฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร. ทวีศักดิ์ จินดานุรักษ์)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

วันที่ 17 เดือน มิถุนายน พ.ศ. 2551

ชื่อการศึกษา คั่นคว้ออิสระ ผลการใช้แบบฝึกที่มีต่อทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์วิชา
ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2
โรงเรียนเซนต์โยเซฟ บางนา จังหวัดสมุทรปราการ
ผู้ศึกษา นางสาวสุภาพร แพรกสมุทร **ปริญญา** ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (หลักสูตรและการสอน)
อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ ดร.สุวรรณีย์ ยะหะกร **ปีการศึกษา** 2550

บทคัดย่อ

การศึกษาคั่นคว้อครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์
ระหว่างก่อนและหลังการใช้แบบฝึก

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนเซนต์โยเซฟ บางนา
จังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 26 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
ประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 6 แผน แบบฝึกการสอนภาษาไทยจำนวน 6 หน่วย
และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวน 10 ข้อ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ
ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที

ผลการวิจัยพบว่า การใช้แบบฝึกการสอนภาษาไทยที่มีต่อทักษะการเขียนเชิง
สร้างสรรค์ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทาง
สถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ แบบฝึกการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ ภาษาไทย ประถมศึกษา

กิตติกรรมประกาศ

ศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้ สำเร็จลงได้ด้วยความเรียบร้อยอย่างสมบูรณ์ด้วยความกรุณาอย่างดียิ่งจากอาจารย์ ดร.สุวรรณีย์ ยะหะกร ประธานกรรมการสอบ ประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำ เสนอแนะและติดตามการทำศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้ให้มีความสมบูรณ์ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาและขอกราบขอบเป็นอย่างสูง ไว้ ณ ที่นี้ด้วย

ขอขอบพระคุณนางสาวสว่างจิตต์ ชมไพศาล ผู้อำนวยการโรงเรียนเซนต์โยเซฟ บางนา จังหวัดสมุทรปราการ ที่ให้การสนับสนุนด้านการศึกษาโดยตลอด

ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่านคือ นางสาวมุกดา ลอนใหม่ นางสมพร สิตาทอง นางฉวีวงษ์ ผูกบุญเชิด ที่ได้กรุณาตรวจสอบ และให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับเครื่องมือในการวิจัย

ขอขอบนายกิตติศักดิ์ สองเมือง และเพื่อนๆที่ทำงาน ที่ให้ความช่วยเหลือในการเรียนตลอดเวลาให้กำลังใจและสนับสนุนทุกๆเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการเรียน

คุณค่าและประโยชน์ที่พึงมีจากการศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบให้แก่ บิดา มารดา บุรพจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่าน

สุภาพร แพรกสมุทร

มีนาคม 2551

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญตาราง	ซ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	2
สมมติฐานของการวิจัย	2
ขอบเขตการวิจัย	2
นิยามศัพท์เฉพาะ	3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	3
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	4
ความคิดสร้างสรรค์	4
การเขียนเชิงสร้างสรรค์	16
แบบฝึกทางภาษา	19
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	22
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	24
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	24
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	25
การเก็บรวบรวมข้อมูล	26
การวิเคราะห์ข้อมูล	26
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	27
คะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนและหลัง	34

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	35
สรุปการวิจัย	35
อภิปรายผล	36
ข้อเสนอแนะ	37
บรรณานุกรม	38
ภาคผนวก	39
ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	41
ข แผนการจัดการเรียนรู้และแบบฝึก	42
ค แบบทดสอบก่อนเรียน-หลังเรียน	74
ง แบบตรวจสอบคุณภาพสำหรับผู้เชี่ยวชาญ.....	80
จ ตารางแสดงความคิดเห็นการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ.....	84
ประวัติผู้ศึกษา.....	91

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

วิชาภาษาไทยประกอบไปด้วยทักษะ การฟัง การดู การพูด การอ่านและการเขียน สำหรับทักษะการเขียนเป็นทักษะในการสื่อความหมายเป็นลายลักษณ์ ซึ่งเป็นทักษะที่ยาก ดังที่ ดวงเดือน เทศวานิช (2517:1) ได้กล่าวว่า “ การเขียนเป็นการถ่ายทอดความคิด ความรู้สึกและความเข้าใจของตนเองออกมาเป็นตัวอักษร เพื่อสื่อความหมายให้ผู้อื่นเข้าใจทั้งยังเป็นเครื่องมือในการพัฒนาความคิดและสติปัญญา การเขียนจึงเป็นการแสดงออกทางภาษาที่สำคัญในการเรียนการสอนทุกวิชา ต้องอาศัยการเขียน” ทักษะการเขียนเป็นทักษะที่ค่อนข้างยากต้องเริ่มจากการฝึกลายเส้น ฝึกกล้ามมือ ฝึกเขียนเป็นคำ เขียนเป็นประโยคและการเขียนที่ถ่ายทอดความคิด กล่าวคือ ผู้เขียนกำลังสื่อสารกับผู้อ่านที่อาศัยการเขียน ถ้าผู้อ่านไม่เข้าใจความหมาย จากการเขียนของผู้เขียน แสดงว่าอาจเกิดปัญหาจากการที่ผู้เขียน เขียนสื่อความไม่ชัดเจนหรือเกิดปัญหาในเรื่องการแปลความหมาย ดังนั้นผู้เขียนจะต้องมีทักษะในการเขียนสื่อสารและเขียนให้ถูกต้องตามอักขรวิธีทางภาษาจะช่วยให้การเขียนมีประสิทธิภาพดีขึ้น

ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ได้ระบุสาระการเรียนรู้ในกลุ่มวิชาภาษาไทย สาระที่ 2 : การเขียนมาตรฐานที่ ท.2.1 ใช้กระบวนการเขียนสื่อ เขียนเรียงความย่อความ และการเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่างๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ ช่วงชั้นที่ 1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 สามารถเขียนคำได้ถูก ความหมาย สะกดการันต์ถูกต้องใช้ความรู้และประสบการณ์เขียนประโยค ย่อความ และเรื่องราวตามความคิด ความรู้สึก ความต้องการและจินตนาการ รวมทั้งใช้กระบวนการเขียนพัฒนางานเขียนพร้อมกันนั้นหลักสูตรยังคาดหวังให้ผู้เรียนได้มีทักษะการเขียนที่ถูกต้องตามอักขรวิธี สามารถลำดับความคิด ถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจสู่ผู้อ่านด้วยการเขียน การรวบรวมความคิด จินตนาการ และความคิดสร้างสรรค์

จากความคาดหวัง ของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 ที่กล่าวไว้ข้างต้น จะเห็นว่านักเรียนต้องมีความสามารถในการเขียนคำ ประโยค และย่อความได้ถูกต้อง และให้สามารถเขียนงานอย่างสร้างสรรค์ด้วย

การที่นักเรียนจะสามารถเขียนอย่างสร้างสรรค์ได้ต้องอาศัยการฝึกฝนจากบุคคลที่แวดล้อม เช่น พ่อ แม่ และครู โดยที่ครูต้องจัดสภาพแวดล้อมและให้โอกาสนักเรียนได้ฝึกเขียนอย่างสร้างสรรค์ โดยอาจใช้แบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ช่วยในการฝึก ดังที่ วรรณ บัวเกิด (2537:244) ได้กล่าวว่า “แบบฝึกเป็นสื่อที่ช่วยกระตุ้นส่งเสริมพัฒนาการเขียนเชิงสร้างสรรค์ช่วยตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคล เนื่องจากแบบฝึกจะเน้นการเขียนหลายรูปแบบ เป็นการช่วยให้เด็กสนใจในการเรียนด้วยความสนุกสนานเพลิดเพลิน สร้างบรรยากาศที่ดีในการเรียน”

สำหรับสภาพการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนเซนต์โยเซฟ บางนา พบว่านักเรียนมีความสามารถในการเขียนคำ ประโยค และข้อความได้ดี แต่ยังขาดความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ผู้วิจัยจึงสนใจจะศึกษาผลการนำแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ในวิชาภาษาไทยมาทดลองใช้กับนักเรียน เพื่อช่วยให้นักเรียนมีทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ดีขึ้น

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อเปรียบเทียบทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ระหว่างก่อนเรียนและหลังการใช้แบบฝึก

3. สมมุติฐานในการวิจัย

ทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์วิชาภาษาไทย หลังการใช้แบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

4. ขอบเขตของการวิจัย

4.1 ประชากร ประชากร คือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนเซนต์โยเซฟ บางนา จำนวน 8 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 238 คน ซึ่งจัดชั้นเรียนแบบละความสามาร

4.2 กลุ่มตัวอย่าง ในการศึกษาครั้งนี้คือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนเซนต์โยเซฟ บางนา ภาคเรียนที่ 2 จำนวน 1 ห้อง 26 คน ได้มาจากการสุ่มแบบกลุ่ม

4.2 ระยะเวลาในการทดลอง ดำเนินการทดลองในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2550 โดยใช้เวลาดทดลอง แผนการสอน 6 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง สัปดาห์ละ 2 ชั่วโมง

4.4 ตัวแปรที่ศึกษา

4.4.1 *ตัวแปรอิสระ* คือ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะ การเขียนเชิงสร้างสรรค์

4.4.2 *ตัวแปรตาม* คือ ทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์

5. นิยามศัพท์เฉพาะ

5.1 *แบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์* หมายถึง แบบฝึกที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 6 แบบฝึก เพื่อฝึกให้นักเรียนมีความสามารถในการเขียน ด้านการเขียนแสดงความรู้สึก ด้านการแต่งประโยคสนทนา ด้านการเขียนแสดงความคิดเห็น ด้านการเขียนนิทาน ด้านการเขียนคำขวัญ และการแต่งกลอนสี่

5.2 *ทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์* หมายถึง ความสามารถของนักเรียนในการเขียนประโยค ข้อความ เรื่องราว ที่มีลักษณะการใช้คำ ประโยค และเรื่องราวที่แปลกใหม่ น่าสนใจ

6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

6.1 ทำให้ได้แบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการเรียนภาษาไทย ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

6.2 ทำให้ได้แนวทางในการพัฒนาแบบฝึกการเขียนเชิงสร้างสรรค์ในวิชาภาษาไทย

6.3 ทำให้ได้แนวทางในการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกเพื่อพัฒนางานเขียนเชิงสร้างสรรค์และความคิดสร้างสรรค์ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง “ ผลการใช้แบบฝึกที่มีต่อทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ วิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ” ผู้วิจัยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความคิดสร้างสรรค์

1.1 ความหมายและความสำคัญของความคิดสร้างสรรค์

1.1.1 ความหมายของความคิดสร้างสรรค์ ได้มีผู้ให้ความหมายของความคิดสร้างสรรค์ไว้ในแง่มุมต่างๆดังนี้

กิลฟอร์ด (Guilford, 1950 อ้างถึงใน อารี พันธุ์มณี 2540: 3) กล่าวว่า ความคิดสร้างสรรค์เป็นลักษณะความคิดออกเนกนัย(Divergent Thinking) คือ ความคิดหลายทิศทางหลายแง่มุม คิดได้กว้างไกล รวมถึงความคิดค้นพบวิธีการแก้ปัญหาได้สำเร็จด้วย ซึ่งความคิดออกเนกนัยประกอบด้วยความคิดริเริ่ม ความคล่องตัว ความยืดหยุ่นในความคิด และความคิดละเอียดลออ

ทอเรนซ์ (Torrance, 1972: 16) อธิบายว่า ความคิดสร้างสรรค์นั้นเป็นการรวบรวมประสบการณ์ทั้งหมดที่ผ่านมาเพื่อสร้างรูปแบบอย่างใหม่ความคิดใหม่ๆหรือผลิตผลใหม่ๆ

เวสต์คอตท์และสมิท(Westcott and Smith, 1967:2) ได้อธิบายว่า ความคิดสร้างสรรค์เป็นกระบวนการทางสมองที่รวบรวมประสบการณ์เดิมของแต่ละคนมาจัดให้อยู่ในรูปแบบใหม่ การจัดรูปของความคิดนี้เป็นลักษณะเฉพาะของแต่ละคนไม่จำเป็นต้องเป็นสิ่งใหม่

แอนเดอร์สัน และคณะ(Anderson and Others, 1970:90) ได้กล่าวถึงความคิดสร้างสรรค์ ว่าเป็น พฤติกรรมของบุคคล ซึ่งแสดงความคิดใหม่ๆอันเป็นการกระทำที่บุคคลเลือกจากประสบการณ์ที่ผ่านมา เพื่อสร้างรูปแบบใหม่ความคิดใหม่หรือผลิตผลงานใหม่และยังเชื่อว่าความคิดสร้างสรรค์เป็นสิ่งที่มนุษย์ทุกคนเป็นเจ้าของในระดับต่างๆ สามารถพัฒนาได้ทุกวัย ถ้าอยู่ในสภาพที่เหมาะสม

วอลลาซและโคเจน (Wallach-Kogen, 1965: 42) กล่าวว่า ความคิดสร้างสรรค์ หมายถึง ความคิดที่จะโยงสัมพันธ์ได้คือ การที่คนสามารถคิดสิ่งใดแล้วโยงสัมพันธ์

ไปสู่สิ่งอื่นได้อย่างต่อเนื่องกันเป็นลูกโซ่ ยิ่งคิดได้มากเพียงใดก็แสดงให้เห็นถึงศักยภาพด้านความคิดสร้างสรรค์มากขึ้นเท่านั้น

พรณี เกษกมล (2534:2) ได้ให้ความหมายของความคิดสร้างสรรค์ไว้ว่าเป็นความสามารถทางสมองที่คิดได้หลายทิศทาง หลายแง่มุม และเป็นความคิดแปลกใหม่ของบุคคลที่มีต่อสิ่งเร้าในความคิดแบบอเนกนัยปรับปรุงแต่งความคิดเดิมผสมผสานจนเกิดเป็นความคิดใหม่

สมศักดิ์ ภูวิภาดาวรรษ (2541: 2) กล่าวถึงความคิดสร้างสรรค์ไว้ว่าถ้าพิจารณาความคิดสร้างสรรค์ในเชิงผลงานนั้น ต้องเป็นงานที่แปลกใหม่มีคุณค่า ถ้าพิจารณาในเชิงกระบวนการ ความคิดสร้างสรรค์คือ การเชื่อมโยงสัมพันธ์สิ่งของ หรือความคิดที่แตกต่างกันมากเข้าด้วยกัน

วิจิตร วรุตบางกู (2531:31) ได้ให้นิยามความคิดสร้างสรรค์ไว้ในสารานุกรมศึกษาศาสตร์ว่า

1. เป็นการค้นคิดสิ่งประดิษฐ์หรือวิธีการใหม่
  2. เป็นความคิดอเนกนัยซึ่งเป็นความคิดที่กว้างไกลซับซ้อนหลายแง่มุม
  3. เป็นจินตนาการหรือความคิดฝัน ซึ่งเป็นบ่อเกิดการแสวงหาความรู้มาพิสูจน์จินตนาการเพื่อทำจินตนาการให้เป็นความจริง
  4. เป็นความรู้ลึกที่ไวเข้าใจอะไรได้เร็ว แม้จะเป็นเรื่องยากสลับซับซ้อน
- ประสาร มาลากุล ณ อยุธยา (2537:20 – 21) ได้กล่าวถึงความคิดสร้างสรรค์ไว้ 3 ลักษณะ คือ

1. ความคิดสร้างสรรค์เป็นความคิดที่ใหม่ แปลกแตกต่างจากเดิม ซึ่งอาจเกิดจากการคิดปรับปรุงเปลี่ยนแปลงสิ่งที่มีอยู่แล้ว หรือการใช้จินตนาการคิดประดิษฐ์สิ่งใหม่เกิดขึ้น

2. เป็นความคิดมุ่งแก้ปัญหาที่เกิดจากความต้องการของบุคคลหรือความจำเป็นจากสิ่งแวดล้อม โดยมีลักษณะความไวต่อการรับรู้ถึงปัญหาหรือการคิดพบปัญหาในแง่มุมหรือรูปแบบที่แตกต่างจากธรรมดา

3. เป็นความคิดที่มีคุณค่าเป็นประโยชน์มิใช่คิดฟุ้งซ่าน ไร้สาระ เป็นอันตราย

นอกจากนี้ สุวิทย์ มูลคำ (2547:9) ได้ให้ความหมายของความคิดสร้างสรรค์ไว้ว่าเป็นกระบวนการทางปัญญาที่สามารถขยายขอบเขตความคิดที่มีอยู่เดิมสู่ความคิดที่แปลกใหม่ แตกต่างไปจากความคิดเดิมและเป็นความคิดที่ใช้ประโยชน์ได้อย่างเหมาะสม โดยแบ่งออกเป็น 3 ลักษณะ คือ

1. ต้องเป็นสิ่งใหม่ เป็นความคิดที่แปลกใหม่ไม่ซ้ำใคร ไม่เคยมีมาก่อน
2. ต้องใช้งานได้ เป็นความคิดที่สามารถนำไปใช้ได้จริงและดีกว่า

ความคิดเดิม

3. ต้องมีความเหมาะสม เป็นความคิดที่มีเหตุผล มีความเหมาะสมและมีคุณค่า คนทั่วไปยอมรับร่วมกันได้

จากแนวคิดของนักจิตวิทยา และนักการศึกษาดังกล่าวข้างต้นพอสรุปได้ว่าความคิดสร้างสรรค์ หมายถึง ความสามารถในการคิดหลากหลายโดยเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆ จากประสบการณ์เดิมกับประสบการณ์ใหม่ทำให้เกิดความคิดใหม่ที่ต่อเนื่องกันไป อันจะนำไปสู่การค้นพบวิธีแก้ปัญหาหรือสิ่งแปลกใหม่ที่น่าไปใช้ให้เกิดประโยชน์ตามความสามารถของแต่ละบุคคลซึ่งพัฒนาขึ้นได้ถ้าได้รับการฝึกฝนโดยจัดประสบการณ์ที่เหมาะสม

1.1.2 ความสำคัญของความคิดสร้างสรรค์ การพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ของมนุษย์ตั้งแต่สมัยโบราณจนถึงปัจจุบันได้อาศัยผลผลิตด้านความคิดสร้างสรรค์ไปใช้ในการแก้ปัญหาและพัฒนาให้เกิดความเจริญในด้านต่างๆ จากการศึกษาแนวโน้มต่างๆ ในปัจจุบันนักอนาคตนิยมเชื่อว่าสังคมในอนาคตจะเต็มไปด้วยความหลากหลาย ทวีความซับซ้อนมากขึ้น ต้องใช้ความคิดสร้างสรรค์ควบคู่ไปกับความรู้ ทักษะ เจตคติ และข้อมูลต่างๆ ในสังคมเข้ามา ร่วมในการแก้ปัญหา

ฉันทนา ภาคบงกช (2543:55) ได้กล่าวว่าความคิดสร้างสรรค์เป็นสิ่งสำคัญยิ่งสำหรับชีวิตมนุษย์ และเป็นคุณสมบัติที่พึงปรารถนาในสังคม เพราะปัจจุบันสังคมมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ผลจากความคิดสร้างสรรค์ของมนุษย์ทำให้เกิดวัฒนธรรมและเทคโนโลยีขึ้นอย่างมากมาย ดังนั้นบุคคลจึงควรได้รับการส่งเสริมให้มีความคิดสร้างสรรค์เพื่อคิดแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน ได้ตลอดจนพัฒนาตนเองและสังคมให้เจริญก้าวหน้า วัยเด็กเป็นวัยแห่งการวางรากฐานของพัฒนาการทุกด้าน ดังนั้นครูควรส่งเสริมให้เด็กมีความสามารถในการคิด ให้มีโอกาสรับรู้ถึงแวดล้อมและประสบการณ์ต่างๆ อันเป็นพื้นฐานของการคิดซึ่งจะช่วยให้เด็กแก้ปัญหาได้ดี

กรมวิชาการ (2525:1) ได้ให้ความสำคัญของความคิดสร้างสรรค์ไว้ว่า การปรับปรุงการเปลี่ยนแปลงของชีวิตความเป็นอยู่และสิ่งแวดล้อมให้ดีขึ้นได้ต้องอาศัยผลผลิตทางด้านความคิดสร้างสรรค์ ต้องอาศัยความฝัน ความคิดจินตนาการ ความอดสาหะพากเพียร มุมานะ ไม่ยอมเลิกล้มความคิดง่ายๆ จนกระทั่งคิดได้สำเร็จ ความคิดสร้างสรรค์จึงเป็นทักษะทางสติปัญญาที่สำคัญของสมาชิกในสังคมที่ต้องการความเจริญก้าวหน้า

พรรณ เกษกมล (2534:75) ได้กล่าวถึงความสำคัญของความคิดสร้างสรรค์ทำให้เกิดความเจริญก้าวหน้าทางวิชาการ การค้นพบสิ่งแปลกใหม่ไม่ว่าจะเป็นด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี ศิลปะ อุตสาหกรรม ย่อมเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศทำให้เกิดความสะดวสบายในชีวิตประจำวัน มีประโยชน์ต่อสังคมทำให้เกิดรายได้แก่ประเทศซึ่งสอดคล้องกับความคิดของอารี พันธุ์ณี (2540:1) ที่ว่าความคิดสร้างสรรค์เป็นความสามารถที่สำคัญอย่างหนึ่งของมนุษย์ และเป็นปัจจัยที่จำเป็นอย่างยิ่งในการส่งเสริมความเจริญก้าวหน้าของประเทศประเทศใดก็ตามที่สามารถแสวงหาการพัฒนา และดึงเอาศักยภาพเชิงสร้างสรรค์ของคนในประเทศชาติออกมาใช้ให้เกิดประโยชน์มากเท่าใด ก็ยังมีโอกาสพัฒนาและเจริญก้าวหน้าได้มากเท่านั้น ดังจะเห็นได้จากประเทศพัฒนาทั้งหลายซึ่งจัดเป็นประเทศผู้นำของโลก ทั้งนี้เพราะประเทศดังกล่าวมีประชาชนที่มีความคิดสร้างสรรค์ ประชาชนกล้าคิดกล้าใช้จินตนาการจนสามารถสร้างสรรค์ผลงานที่แปลกใหม่เป็นประโยชน์เอื้ออำนวยความสะดวสบายเหมาะสมกับสถานการณ์

ทองคุณ หงษ์พันธ์ (2534:53-54) และกรมวิชาการ (2542 :3-8) ได้กล่าวถึงความคิดสร้างสรรค์ว่า มีคุณค่าทั้งต่อสังคมและต่อตนเอง โดยรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. คุณค่าต่อสังคม

- 1.1 ก่อให้เกิดความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและวิทยาการในสาขาต่างๆ
- 1.2 ช่วยแก้ปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้น
- 1.3 ทำให้ผู้คนดำรงชีวิตอย่างสงบสุข
- 1.4 ช่วยให้เกิดการค้นพบสิ่งแปลกๆใหม่ๆที่มีคุณประโยชน์ต่อการ

ดำรงชีวิตมนุษย์

- 1.5 ช่วยให้ผู้สังคมมีความเจริญก้าวหน้า เกิดการพัฒนา
- 1.6 ช่วยให้เกิดความสะดว อำนวยประโยชน์สุขต่อทุกคน
- 1.7 ช่วยให้เกิดรายได้แก่ประเทศชาติ

2. คุณค่าต่อตนเอง

- 2.1 ทำให้ผู้สร้างสรรค์มีความพึงพอใจ มีความสุข
- 2.2 พัฒนาบุคลิกภาพในด้านความมั่นใจตนเอง
- 2.3 สามารถเผชิญปัญหาต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- 2.4 ช่วยให้ผู้บุคคลประสบความสำเร็จทั้งในด้านครอบครัวและหน้าที่

การงาน

- 2.5 ช่วยให้ผู้ปรับตัวเข้ากับสังคมได้ดี

สุวิทย์ มูลคำ (2547:26) กล่าวถึงความจำเป็นที่ต้องส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ไว้
ดังนี้ คือ

1. ช่วยให้ค้นพบวิธีแก้ปัญหาในวิถีทางที่ไม่เคยปฏิบัติมาก่อน
2. ก่อให้เกิดนวัตกรรมหรือสิ่งประดิษฐ์แปลกใหม่อย่างไม่หยุดยั้ง
3. ช่วยให้พบ หรือได้สิ่งที่ดีกว่าเดิม
4. ช่วยให้มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดี

โดยสรุปความคิดสร้างสรรค์เป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับมนุษย์เป็นคุณลักษณะ
ที่พึงปรารถนาทุกสังคม มีประโยชน์ทั้งผู้ที่คิดสร้างสรรค์และต่อสังคม สังคมใดมีผู้แสวงหาและ
พัฒนาศักยภาพเชิงสร้างสรรค์มาใช้ประโยชน์มากเท่าใด ก็จะมีโอกาสพัฒนาให้เจริญก้าวหน้า
ได้มากเท่านั้น ในอนาคตสังคมจะเต็มไปด้วยความซับซ้อนบุคคลจำเป็นต้องใช้ความคิดสร้างสรรค์
ควบคู่ไปกับการรู้และทักษะต่างๆ เพื่อการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข

1.2 ทฤษฎีและองค์ประกอบของความคิดสร้างสรรค์

การศึกษาการวิจัยเรื่องความคิดสร้างสรรค์ได้รับความสนใจจากนักวิชาการ
อย่างกว้างขวาง เพราะตระหนักถึงความสำคัญของความคิดสร้างสรรค์ที่มีต่อการพัฒนางานทุก
สาขา นักศึกษาหลายท่านได้พัฒนาแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับความคิดสร้างสรรค์ไว้ดังนี้

1.2.1 ทฤษฎีความคิดสร้างสรรค์

1) ทฤษฎีความคิดสร้างสรรค์ของกิลฟอร์ด

กิลฟอร์ด (Guilford อ้างถึงใน อารี พันธุ์มณี 2540:27-33) ได้
ศึกษาตัวประกอบของสติปัญญา โดยเน้นเรื่องความคิดสร้างสรรค์ ความมีเหตุผลและการแก้ปัญหา
ในที่สุดได้เสนอแบบจำลองโครงสร้างทางสติปัญญาโดยแบ่งสมรรถภาพทางสมองเป็น 3 มิติ ดังนี้
มิติที่ 1 เนื้อหา(Content) หมายถึง เนื้อหาข้อมูล หรือสิ่งเร้าที่
เป็นสื่อในการคิดที่สมองรับเข้าไปคิด แบ่งออกเป็น 4 ลักษณะ คือ

1. ภาพ หมายถึง ข้อมูลหรือสิ่งเร้าที่เป็นรูปธรรม หรือรูปที่
แน่นอนซึ่งบุคคลสามารถรับรู้ และทำให้เกิดความรู้สึกนึกคิดได้ เช่น ภาพต่างๆ เป็นต้น
2. สัญลักษณ์ หมายถึง ข้อมูลหรือสิ่งเร้าที่มีอยู่ในรูปถ้อยคำที่มี
ความหมายต่างๆ เช่น ตัวอักษร ตัวเลข โน้ตดนตรี รวมทั้งสัญลักษณ์ต่างๆ
3. ภาษา หมายถึง ข้อมูลที่เป็นการแสดงออก กิริยาอาการที่
สามารถสังเกตเห็น รวมทั้งทัศนคติ การคิด การเห็น การอึ้ง การแสดงความคิดเห็น เป็นต้น

มิติที่ 2 วิธีการคิด(Operation) หมายถึง มิติที่แสดงลักษณะกระบวนการปฏิบัติงานหรือกระบวนการคิดของสมอง แบ่งตามลำดับได้ 5 ลักษณะ คือ

1. การรู้การเข้าใจ หมายถึง ความสามารถในการตีความของสมองอย่างรวดเร็วเมื่อเห็นสิ่งเร้าและเกิดความเข้าใจ
2. การจำ หมายถึง ความสามารถในการเก็บสะสมข้อมูลต่างๆและระลึกได้เมื่อต้องการ
3. การคิดแบบเอกนัย หรือ ความคิดกระจาย หมายถึง ความสามารถในการตอบสนองต่อสิ่งเร้าได้หลายรูปแบบ หลายแง่มุมแตกต่างกันไป
4. ความคิดแบบเอกนัย หรือ ความคิดรวม หมายถึง ความสามารถในการคิดหาคำตอบที่ดีที่สุดจากข้อมูล หรือสิ่งเร้าที่กำหนด และคำตอบที่ถูกต้องเพียงคำตอบเดียว
5. การประเมินค่า หมายถึง ความสามารถในการตีราคาลงสรุปโดยอาศัยเกณฑ์ที่ดีที่สุด

มิติที่ 3 ผลของการคิด(Product) หมายถึงมิติที่แสดงผลจากกระบวนการคิดทางสมองหลังจากที่ได้รับสิ่งเร้า ซึ่งผลการคิดแบ่งออกเป็น 6 ลักษณะดังนี้

1. หน่วย หมายถึง สิ่งที่มีคุณสมบัติเฉพาะตัวและแตกต่างไปจากสิ่งอื่น เช่น คน แมว สุนัข
2. จำพวก หมายถึง ประเภทหรือกลุ่มของหน่วยที่มีคุณสมบัติลักษณะร่วมกัน เช่น ประเภทผลไม้ ได้แก่ เงาะ ฝรั่ง ลำไย ลิ้นจี่
3. ความสัมพันธ์ หมายถึง ผลการเชื่อมโยงความคิดโดยใช้ลักษณะบางประการเป็นเกณฑ์ อาจอยู่ในรูปของหน่วยกับหน่วย จำพวกกับจำพวก ระบบกับระบบก็ได้ เช่น คนคู่กับบ้าน นกคู่กับรัง
4. ระบบ หมายถึง การเชื่อมโยงกลุ่มของสิ่งเร้าโดยอาศัยกฎเกณฑ์บางอย่าง เช่น 3, 5, 7, 9 เป็นระบบเลขคี่
5. การแปลงรูป หมายถึง การเปลี่ยนแปลง ปรับปรุง หรือจัดองค์ประกอบของสิ่งเร้าในรูปแบบใหม่ เช่น การเปลี่ยนแปลงรูปสี่เหลี่ยมเป็นเส้นตรงสี่เส้น
6. การประยุกต์ หมายถึง การคาดคะเน หรือทำนายจากข้อมูลสิ่งที่กำหนดไว้ เช่น คาดว่าเป็นกระดาษ เป็นต้น

จะเห็นได้ว่าโครงสร้างทางสมองทางสติปัญญาของกอล์ฟฟอร์ดได้อธิบายว่า ความคิดสร้างสรรค์เป็นความสามารถทางสมองที่คิดได้กว้างไกลหลายทิศทาง หรือเรียกว่า ลักษณะการคิดเอกนัยหรือการคิดแบบกระจาย ซึ่งประกอบด้วย

1. ความคิดริเริ่ม(Originality)
2. ความคิดคล่องตัว (Fluency)
3. ความคิดยืดหยุ่น(Flexibility)
4. ความคิดละเอียดลออ(Elaboration)

ความคิดริเริ่ม (Originality) หมายถึง ลักษณะความคิดแปลกใหม่แตกต่างจากความคิดธรรมดา หรือความคิดง่าย ๆ ความคิดริเริ่มจึงเป็นลักษณะการคิดที่เกิดขึ้นเป็นครั้งแรกเป็นความคิดที่แปลกแตกต่างจากความคิดเดิม หรืออาจเกิดจากการนำความรู้เดิมมาดัดแปลงประยุกต์ให้เกิดเป็นสิ่งใหม่

ความคิดคล่องตัว (Fluency) หมายถึง ปริมาณความคิดที่ไม่ซ้ำกันในเรื่องเดียวกัน โดยแบ่งออกเป็น

1. ความคิดคล่องแคล่วด้านถ้อยคำ (Word Fluency) เป็นความสามารถในการใช้ถ้อยคำอย่างคล่องแคล่ว
2. ความคิดคล่องแคล่วด้านการโยงสัมพันธ์ (Associational Fluency) เป็นความสามารถที่จะคิดหาถ้อยคำที่เหมือนกันหรือคล้ายกัน ได้มากที่สุดเท่าที่จะมากได้ภายในเวลาที่กำหนด
3. ความคล่องแคล่วในด้านการแสดงออก(Expressional Fluency) เป็นความสามารถในการใช้วลีหรือประโยค กล่าวคือสามารถที่จะนำมาเรียงกันอย่างรวดเร็ว เพื่อให้ได้ประโยคที่ต้องการ
4. ความคล่องแคล่วในการคิด(Ideational Fluency) เป็นความสามารถที่จะคิดสิ่งที่ต้องการภายในเวลาที่กำหนด

ความคิดยืดหยุ่น (Flexibility) หมายถึง ประเภทหรือแบบของความคิดแบ่งออกเป็น

1. ความคิดยืดหยุ่นที่เกิดขึ้นได้ทันที(Spontaneous Flexibility) เป็นความพยายามที่จะพยายามคิดให้หลายประเภทอย่างอิสระ
2. ความคิดยืดหยุ่นด้านการดัดแปลง(Adaptive Flexibility) ซึ่งมีประโยชน์ต่อการแก้ปัญหา ความคิดยืดหยุ่นนี้จะเป็นตัวเสริมให้ความคิดคล่องแคล่วมีความแปลกแตกต่างไป หลีกเลี่ยงการซ้ำซากหรือเพิ่มคุณภาพการคิดให้มากขึ้นด้วยการจัดหมวดหมู่และหลักเกณฑ์ยิ่งขึ้น

ความคิดละเอียดลออ(Elaboration) แม้ว่าลักษณะของความคิดสร้างสรรค์ประกอบด้วยลักษณะความคิดหลายลักษณะ เช่น ความคิดริเริ่ม ความคิดยืดหยุ่น ความคิดคล่องตัวก็ตาม แต่ลักษณะความคิดละเอียดลออก็จะขาดเสียไม่ได้ หากปราศจาก ความคิดละเอียดลออแล้ว ก็ไม่อาจทำให้เกิดผลงานหรือผลผลิตที่สร้างสรรค์เป็นสำคัญด้วย

ตามทฤษฎีของกิลฟอร์ด (Guilford) ความคิดสร้างสรรค์เป็นความสามารถของสมอง 3 มิติ ได้แก่ มิติที่ 1 เนื้อหา มิติที่ 2 วิธีการคิด มิติที่ 3 ผลการคิด ที่ทำให้คิดได้กว้างไกลหลายทิศทาง หรือเรียกว่า ลักษณะการคิดอเนกนัยซึ่งประกอบด้วย ความคิดริเริ่ม ความคิดคล่องตัว ความคิดยืดหยุ่นหรือความยืดหยุ่นในความคิด และความคิดละเอียดลออ

2) ทฤษฎีความคิดสร้างสรรค์ของวอลลาส

วอลลาส (Wallach, 1926 อ้างถึงใน สมศักดิ์ ภูวิภาดาบรรณ 2541:17-19) ได้กล่าวถึงขั้นตอนของกระบวนการของการคิดสร้างสรรค์ไว้ 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นเตรียมการ (Preparation) เป็นการเตรียมข้อมูลต่างๆ รวมถึงการเชื่อมโยงถึงขั้นตอนความสัมพันธ์ของการคิดหรือสิ่งของที่มีความแตกต่างกันเข้าด้วยกัน
2. ขั้นฟักตัว (Incubation) เป็นขั้นของการพยายามลืมเรื่องที่ต้องการคิดให้หมดสิ้น
3. ขั้นการรู้แจ้ง (Illumination) เป็นขั้นตอนของการหยั่งเห็นหลังจากลืมเรื่องที่ต้องการคิดหาคำตอบระยะหนึ่ง
4. ขั้นการตรวจสอบ (Verification) เป็นขั้นสุดท้ายของกระบวนการคิดสร้างสรรค์เป็นการทบทวน ตรวจสอบผลงานทั้งหมดจนเป็นที่น่าพอใจ

ตามทฤษฎีของวอลลาส (Wallach) ความคิดสร้างสรรค์จะเกิดขึ้นได้ต้องผ่านกระบวนการเตรียมข้อมูล การเชื่อมโยงความสัมพันธ์ การคิด การพยายามลืมเรื่องที่ต้องการคิดไประยะหนึ่ง จากนั้นจะเกิดการหยั่งเห็น และขั้นสุดท้ายเป็นการทบทวน ตรวจสอบผลงาน

3) ทฤษฎีความคิดสร้างสรรค์ของทอเรนซ์

ทอเรนซ์ (Torrance, อ้างถึงใน กรมวิชาการ 2542: 108) ได้ศึกษาความคิดสร้างสรรค์ในรูปแบบกระบวนการคิดแก้ปัญหา โดยการตั้งสมมุติฐานแล้วรวบรวมข้อมูล เพื่อทดสอบสมมุติฐานตามขั้นตอนดังนี้

1. การค้นหาข้อเท็จจริง (Fact-Finding) เริ่มจากความรู้ที่จำกัด สืบสวนวนเวียนขึ้นในใจแต่ยังไม่ทราบสาเหตุ

2. การค้นพบปัญหา (Problem-Finding) พิจารณาด้วยความมีสติ
จนเข้าใจและพบว่านั่นคือปัญหา

3. การค้นพบแนวคิด (Idea-Finding) คิดและตั้งสมมติฐาน
ทดลองจนรวบรวมข้อมูลต่างๆ เพื่อทดสอบความคิด

4. การค้นพบคำตอบ (Solution-Finding) ทำการทดลอง
สมมติฐานจนสามารถพบคำตอบ

5. การยอมรับผลจากการค้นพบ (Acceptance-Finding) ยอมรับ
คำตอบที่ค้นพบ เผยแพร่ และคิดต่อไปว่าการค้นพบนี้จะนำไปสู่หนทางที่จะทำให้เกิดแนวคิดหรือ
สิ่งใหม่ต่อไปอีก

ตามทฤษฎีของทอเรนซ์ ได้ใช้แนวคิดแบบบอเนกนัยมาเสนอเป็น
องค์ประกอบความคิดสร้างสรรค์ 3 องค์ประกอบคือ

1. ความคล่องแคล่วในความคิด หมายถึง ความสามารถของบุคคล
ในการคิดหาคำตอบได้อย่างคล่องแคล่ว รวดเร็ว และสามารถสร้างคำตอบได้ในปริมาณในเวลา
จำกัด

2. ความคิดริเริ่ม หมายถึง ลักษณะของความคิดแปลกใหม่
แตกต่างจากความคิดธรรมดา และไม่ซ้ำกับความคิดที่มีอยู่ทั่วไป

3. ความยืดหยุ่นในความคิด หมายถึง ความสามารถของบุคคลใน
การคิดหาคำตอบได้หลายประเภท หลายทิศทาง หลายรูปแบบ

จากแนวคิดของทอเรนซ์ กระบวนการคิดสร้างสรรค์เป็น
กระบวนการแก้ปัญหาทางวิทยาศาสตร์ประกอบด้วยขั้นตอน 5 ขั้นตอนคือ การค้นหาข้อเท็จจริง
การค้นพบปัญหา การค้นพบแนวคิด การค้นพบคำตอบ และการยอมรับผลจากการค้นพบ ซึ่ง
องค์ประกอบของความคิดสร้างสรรค์นั้นมี 3 องค์ประกอบคือ ความคล่องแคล่วในความคิด
ความคิดริเริ่ม และความยืดหยุ่นในความคิด

4) ทฤษฎีความคิดสร้างสรรค์ของเทย์เลอร์

เทย์เลอร์ (Taylor อ้างถึงใน บุญถนอม 2521: 69-70) ได้ให้
ข้อคิดของทฤษฎีที่น่าสนใจว่า ผลของความคิดสร้างสรรค์ของคนนั้นไม่จำเป็นจะต้องเป็นขั้น
สูงสุดเสมอไปคือ ไม่จำเป็นจะต้องคิดค้นคว้าประดิษฐ์ของใหม่ๆ ที่ยังไม่มีผู้ใดคิดมาก่อนเลย หรือ
สร้างทฤษฎีที่ต้องใช้ความคิดด้านนามธรรมอย่างสูงสุดยิ่ง แต่ความคิดสร้างสรรค์ของคนเรานั้น
อาจจะเป็นขั้นใดขั้นหนึ่งใน 6 ขั้นต่อไปนี้

ขั้นที่หนึ่ง เป็นความคิดสร้างสรรค์ขั้นต้นสุด เป็นสิ่งธรรมดาสามัญ คือ เป็นพฤติกรรม หรือการแสดงออกของตัวอย่างอิสระ ซึ่งพฤติกรรมนั้นไม่จำเป็นต้องอาศัย ความริเริ่มและทักษะแต่อย่างใด เป็นแต่เพียงให้กล้าแสดงออกอย่างอิสระเท่านั้น

ขั้นที่สอง ได้ทำงานที่ออกมาเป็นผลผลิต ซึ่งจำเป็นต้องอาศัยทักษะ บางประการ แต่ไม่จำเป็นต้องเป็นสิ่งใหม่ เช่น การทำกับข้าวพลิกแพลงให้อร่อย

ขั้นที่สาม เป็นขั้นที่เรียกว่าขั้นสร้างสรรค์ คือ เป็นผลงานที่แสดง ให้เห็นว่าผู้กระทำได้แสดงความคิดใหม่ของเขาเอง ไม่ได้ลอกเลียนแบบมาจากคนอื่น ถึงแม้ว่า งานนั้นจะเป็นงานที่ผู้อื่นเคยทำมาแล้วก็ตาม ก็จัดว่าอยู่ในขั้นสร้างสรรค์ได้ เพราะเป็นสิ่งที่ผู้ทำ คิดค้นขึ้นมาเอง เช่น การแก้ปัญหาชีวิตประจำวัน

ขั้นที่สี่ เป็นขั้นความคิดสร้างสรรค์ที่ประดิษฐ์สิ่งใหม่ๆ โดยไม่ซ้ำ แบบใคร เป็นขั้นที่ผู้กระทำได้แสดงให้เห็นความสามารถที่แตกต่างไปจากผู้อื่น

ขั้นที่ห้า เป็นขั้นที่สามารถปรับปรุงขั้นที่สี่ให้ดียิ่งขึ้น

ขั้นที่หก เป็นความคิดสร้างสรรค์ขั้นสูงสุดอันแสดงถึง ความสามารถในการคิดสิ่งที่เป็นนามธรรมขั้นสูงสุด เช่น เซอร์ชาลส์ คาร์วิน คิดตั้งทฤษฎี วัฒนาการขึ้น เป็นต้น

กล่าวโดยสรุป เทย์เลอร์ได้แบ่งขั้นของความคิดสร้างสรรค์ตาม ลักษณะผลงานและพฤติกรรมที่ปรากฏออกเป็น 6 ขั้นตอนตามลำดับคือ ขั้นที่หนึ่งเป็นขั้นที่บุคคล แสดงพฤติกรรมการกล้าแสดงออกอย่างอิสระ ขั้นที่สองเป็นขั้นที่บุคคลสร้างงาน โดยใช้ทักษะบาง ประการแต่ผลผลิตไม่จำเป็นต้องเป็นสิ่งใหม่ ขั้นที่สามเป็นขั้นที่บุคคลได้แสดงความคิดใหม่ ของตัวเองออกมา ขั้นที่สี่เป็นขั้นที่สามารถประดิษฐ์สิ่งที่ไม่ซ้ำแบบใคร ขั้นที่ห้าเป็นขั้นที่สามารถ ปรับปรุงขั้นที่สี่ให้ดียิ่งขึ้น และขั้นที่หกเป็นขั้นที่บุคคลสามารถคิดในสิ่งที่เป็นนามธรรมได้ ถ้า บุคคลใดมีลักษณะปรากฏอยู่ในขั้นใดขั้นหนึ่งก็ถือได้ว่าเป็นผู้ที่มีความคิดสร้างสรรค์ได้เช่นกัน

5) ทฤษฎีความคิดของฟรอยด์

ซิกซ์มันด์ ฟรอยด์ (Sigmund Freud, 1938:193 อ้างถึงใน ฐิติมา อุ่นใจ 2538: 9-10) มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความคิดสร้างสรรค์ว่า เป็นการเริ่มต้นจากความขัดแย้ง ทางจิตซึ่งถูกผลักดันออกมาโดยพลังจิตใต้สำนึก ขณะที่ความขัดแย้งเกิดขึ้นนั้น คนที่มีความคิด สร้างสรรค์จะมีความคิดอิสระขึ้นมากมาย ซึ่งจะส่งผลทำให้การคิดแบบอนैनกนัยมากขึ้นตามลำดับ ทฤษฎีจิตวิเคราะห์ของฟรอยด์ อธิบายว่าพฤติกรรมต่างๆของมนุษย์ ความรู้สึกนึกคิด อารมณ์และ การกระทำต่างๆ ทั้งที่ปกติและไม่ปกติเกิดจากแรงผลักดัน จากความต้องการของสัญชาตญาณ

(Instinctual Drive) แต่การแสดงออกนี้ถูกขัดขวางโดยสภาพแวดล้อมของสังคมมนุษย์ จำต้องแสดงออกถึงความต้องการเหล่านี้ด้วยวิธีการที่เป็นที่ยอมรับของสังคม การปรับตัวนี้จะทำให้เกิดความขัดแย้งขึ้นในใจจึงจำเป็นต้องหาวิธีแก้ไข โดยการใช้กลไกทางจิต (Defense Mechanism) ฟรอยด์ เห็นว่าความคับข้องใจที่เกิดขึ้นนี้มักจะถูกเก็บกดเข้าไปในจิตสำนึก และมีอิทธิพลอย่างมากต่อพฤติกรรมของคนเพราะโดยส่วนใหญ่แล้วการเก็บกดเข้าไป (Repression) สิ่งต่างๆที่ถูกเก็บกดไว้นี้จะหาโอกาสออกมาจนได้โดยบางครั้งจะออกมาในรูปงานสร้างสรรค์ ซึ่งเป็นที่ยอมรับของสังคม เช่น ผลงานทางด้านศิลปะการประพันธ์ งานสังคมสงเคราะห์

นอกจากนี้ฟรอยด์ยังได้แบ่งโครงสร้างของจิตออกเป็น อิด (Id) อีโก้ (Ego) และซูเปอร์อีโก้ (Superego) เพื่ออธิบายการทำงานของจิต อิด คือสัญชาตญาณเบื้องต้นของคนได้แก่ สัญชาตญาณทางเพศและความก้าวร้าว ที่มักจะแสดงออกมาโดยตรงจากความต้องการจริงๆของตน จะคำนึงถึงความต้องการของตนฝ่ายเดียว เสาะแสวงหาแต่ความสุขสบายและหลีกเลี่ยงความผิดหวัง เจ็บปวด ซูเปอร์อีโก้ คือมโนธรรมของคนที่เป็นตัวคอยสั่งให้คนทำตามศีลธรรมอันดีที่สังคมกำหนดไว้เป็นตัวที่คอยเหนี่ยวรั้งมิให้ อิด มีอิทธิพลมากต่อพฤติกรรมที่แสดงออกมาของตน ในขณะที่ อิดเสาะแสวงหาความสุขสนุกสนาน และซูเปอร์อีโก้เป็นหลักศีลธรรม สิ่งที่ร่างกายแสดงออกคือ ผลงานของอีโก้ที่เป็นส่วนผสมระหว่างอิดและซูเปอร์อีโก้ซึ่งจะทำงานตามหลักความจริงที่เหมาะสม มีเหตุผล สำหรับคนบางคนถ้ามีอิดมีอิทธิพลมาก อีโก้ที่แสดงออกก็ค่อนข้างไม่เป็นที่ชื่นชอบของสังคม ในบางคนที่มีซูเปอร์อีโก้มีอิทธิพลมากจะเป็นคนที่มีศีลธรรมจิตใจสูง อีโก้ที่แสดงออกก็จะเข้าไปในทางที่สังคมชื่นชอบและมักจะออกไปในทางสร้างสรรค์ จากแนวคิดของฟรอยด์ ความคิดสร้างสรรค์เริ่มต้นจากการขัดแย้งทางจิตแล้วถูกเก็บกดไว้ในส่วนของจิตใต้สำนึก เมื่อมีโอกาสจะแสดงออกในรูปแบบต่างๆ เช่น ความฝัน ความคิดจินตนาการในด้านศิลปะ การประพันธ์ และถ้าอธิบายตามโครงสร้างทางจิตการ แสดงออกทางสร้างสรรค์จะเกิดขึ้นในขณะที่ซูเปอร์อีโก้มีอิทธิพลมากกว่าอิด

1.2.2 องค์ประกอบของความคิดสร้างสรรค์

ความคิดสร้างสรรค์ ได้รับอิทธิพลจากทฤษฎีโครงสร้างทางสติปัญญาซึ่งกิลฟอร์ด (Guilford, 1968 :62) ได้อธิบายว่า ความคิดสร้างสรรค์เป็นความสามารถทางสมองที่คิดได้อย่างซับซ้อน กว้างไกลได้ทิศทาง ประกอบด้วย ความคิดริเริ่ม ความคิดคล่องแคล่ว ความคิดยืดหยุ่น ความคิดละเอียดลออ องค์ประกอบของความคิดสร้างสรรค์นี้ตรงกับลักษณะความคิดแบบอเนกนัย (Divergent Thinking) นั่นเอง

กิลฟอร์ด (Guilford, 1967 :145-151) ได้ให้รายละเอียด องค์ประกอบของความคิดสร้างสรรค์แต่ละด้านไว้ดังนี้

1. ความคิดคล่องแคล่ว(Fluency) หมายถึง ปริมาณความคิดที่ไม่ซ้ำกันในเรื่องเดียวกัน

1.1 ความคิดคล่องแคล่วทางด้านถ้อยคำ(Word Fluency)

เป็นความสามารถในการใช้ถ้อยคำ

1.2 ความคิดคล่องแคล่วทางการโยงสัมพันธ์

(Associational Fluency) เป็นความสามารถที่จะคิดหาถ้อยคำที่เหมือนหรือคล้ายกันได้มากที่สุดเท่าที่จะมากได้ภายในเวลาที่กำหนด

1.3. ความคิดคล่องแคล่วในการแสดงออก(Expressional Fluency)

เป็นความสามารถในการใช้วลีหรือประโยค และนำคำมาเรียงกันอย่างรวดเร็วเพื่อให้ได้ประโยคที่ต้องการ

1.4. ความคล่องแคล่วในการคิด(Ideational Fluency) เป็น

ความสามารถที่จะคิดในสิ่งที่ต้องการภายในเวลาที่กำหนด เช่น ให้คิดประโยชน์ของหนังสือพิมพ์ให้ได้มากที่สุดในเวลาที่กำหนด

2. ความคิดริเริ่ม(Originality) หมายถึง ความคิดที่แปลกใหม่ไป

จากความคิดธรรมดา หรือความคิดง่าย ๆ ซึ่งเป็นความคิดที่มีประโยชน์ต่อตนเองและสังคม

3. ความคิดยืดหยุ่น (Flexibility) หมายถึง ประเภทหรือแนวคิด

โดยแบ่งออกเป็น

3.1 ความคิดยืดหยุ่นที่เกิดขึ้นได้ทันที (Spontaneous

Flexibility) เป็นความพยายามที่จะพยายามคิดให้หลายทางอย่างอิสระ คนที่มีความคิดยืดหยุ่นในด้านนี้จะคิดประโยชน์ของหนังสือพิมพ์ว่ามีอะไรบ้าง ได้หลายทิศทาง ในขณะที่คนซึ่งไม่มีความคิดยืดหยุ่นจะคิดได้เพียงทิศทางเดียว

3.2 ความคิดยืดหยุ่นด้านการดัดแปลง(Adaptive

Flexibility) หมายถึง ความสามารถในการดัดแปลงความรู้หรือประสบการณ์ให้เกิดประโยชน์หลายๆด้าน ซึ่งมีประโยชน์ต่อการแก้ปัญหา คนที่มีความคิดยืดหยุ่นจะคิดได้ไม่ซ้ำกัน

4. ความคิดละเอียดลออ(Elaboration) หมายถึง ความคิด

เกี่ยวกับรายละเอียดที่ใช้ในการตกแต่ง เพื่อทำให้เกิดความคิดริเริ่มนั้นสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเขียนเชิงสร้างสรรค์

2.1 ความหมายของการเขียนเชิงสร้างสรรค์

ในเรื่องความหมายของการเขียนเชิงสร้างสรรค์ มีผู้ให้ความหมายไว้ดังนี้ เมอร์เรย์(Merry; 973 อ้างใน วันเพ็ญ เนียมสุข 2538:22) ได้กล่าวถึง การเขียนเชิงสร้างสรรค์ว่า เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการที่ผู้เขียนพยายามที่จะใช้การรับรู้ด้านต่างๆ ของตนมาเรียบเรียงเป็นถ้อยคำ เพื่อจะสื่อความหมายให้ผู้อ่านเข้าใจในสาระต่างๆ ตรงตามที่ต้องการ

เฟอร์เนอร์(Ferner; 1973 อ้างใน ประภาพร เสี่ยงค์ 2536:28) กล่าวว่า การเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียน เป็นการเขียนที่นักเรียนได้แสดงความรู้สึกนึกคิด ความคิดริเริ่ม และประสบการณ์ ซึ่งทำให้สิ่งเหล่านี้มีความหมายกับนักเรียนมากขึ้น เมื่อนักเรียนมีโอกาสเขียนออกมาดังนั้น จึงควรเปิดโอกาสให้นักเรียนได้เขียนอย่างสร้างสรรค์

ฐะปะนีย์ นาครทรรพ (2532:1) ได้กล่าวถึงการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ว่าเป็น การแสดงออกซึ่งความคิดอย่างสร้างสรรค์ด้วยภาษาที่เขียนที่ชัดเจนเหมาะสม ถูกต้องตาม ประเภทและเนื้อหา

เพตตี้ และ เจนเสน (Petty and Jensen;1980 อ้างใน ผลทาน ศรีณรงค์ (2528:19) ได้กล่าวถึงการเขียนเชิงสร้างสรรค์ว่า คืองานเขียนทุกอย่างที่ทำให้เกิดจินตนาการและ ความเป็นตัวของตัวเองของผู้เขียน

พอสรุปได้ว่าการเขียนเชิงสร้างสรรค์คือการสื่อความหมายโดยการเรียบเรียงความรู้ ความคิดและความรู้สึก ตลอดจนประสบการณ์ต่างๆของผู้เขียนออกมาอย่างอิสระ และ จินตนาการเชื่อมโยงความคิดทำให้เขียนออกมาด้วยถ้อยคำที่หลากหลาย ช่วยให้การเขียนมีคุณค่า โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อสื่อสารระหว่างผู้เขียนกับผู้อ่านให้เข้าใจตรงกัน

2.2 คุณค่าการเขียนเชิงสร้างสรรค์

การเขียนเชิงสร้างสรรค์เป็นการเขียนลักษณะหนึ่งที่มีคุณค่าต่อการเรียนรู้และการพัฒนาสติปัญญาของมนุษย์ ดังที่ฐะปะนีย์ นาครทรรพ (2532:1) ได้กล่าวว่าการเขียนเชิงสร้างสรรค์ที่มีคุณค่า ประการแรก คือทำให้เกิดความเพลิดเพลินเจริญใจ ประการที่สอง คือ ส่งเสริมสติปัญญาและประการที่สาม คือ ช่วยดำรงวัฒนธรรม และฉวีวรรณ จินดาพล(2528:61-62)กล่าวถึง การเขียนเชิงสร้างสรรค์ว่า การเขียนเชิงสร้างสรรค์เป็นเครื่องมือฝึกทักษะและการพัฒนาการใช้ภาษาในการถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดต่อสิ่งแวดล้อม ช่วยให้เด็กรู้คำศัพท์มากขึ้นสามารถเลือกใช้ ถ้อยคำสำนวนวลี ก่อให้เกิดความเพลิดเพลินในการเขียนช่วยให้เด็กเขียนแสดงความรู้สึกนึกคิดของ

ตนเองเกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ ได้อย่างอิสระช่วยให้นักเรียนมีความถนัดทางด้านภาษาสูงขึ้น และทำให้ทราบถึงลักษณะค่านิยม ความรู้ความสามารถของผู้เรียน

จะเห็นได้ว่าการเขียนเชิงสร้างสรรค์ช่วยส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญาของนักเรียนช่วยให้นักเรียนมีโอกาสแสดงออกทางด้านความรู้สึกรู้สึกนึกคิด ทำให้นักเรียนมีความภูมิใจเชื่อมั่นในตนเอง และเป็นการพัฒนาบุคลิกภาพของเด็ก นอกจากนี้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ช่วยให้ครูรู้จักนักเรียนและเข้าใจนักเรียนมากขึ้นครูสามารถเข้าใจพฤติกรรมของนักเรียนที่สะท้อนออกมาจากงานเขียนทำให้ทราบถึงลักษณะนิสัย เจตคติ ความรู้ ความคิด ตลอดจนประสบการณ์ของเด็กได้ อันเป็นแนวทางสำหรับครูในการช่วยเหลือแนะนำ แก้ไข และส่งเสริมเด็กในโอกาสต่อไป

2.3 การสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์

การสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์จะประสบความสำเร็จได้หรือไม่ขึ้นอยู่กับผู้สอน ซึ่งมีบทบาทในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การสร้างบรรยากาศ สภาพการณ์ ประสบการณ์ให้กับผู้เรียน ถ้าครูไม่เข้าใจวิธีการ กระบวนการและเจตคติที่ดีต่อการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ จะทำให้การสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนบรรลุเป้าหมายการสอนไม่ได้

อัจฉรา ชิวพันธ์ (2532:6) เสนอแนะแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ไว้ดังนี้

1. กำหนดกิจกรรมการเขียนเชิงสร้างสรรค์ให้มีจุดหมายอย่างชัดเจน โดยไม่ต้องคำนึงถึงหลักสูตรในระดับต่าง ๆ
  2. การจัดกิจกรรมการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ควรจัดให้สัมพันธ์กับกลุ่มต่างๆ
  3. จัดกิจกรรมตามลำดับความยากง่ายให้เหมาะสมกับผู้เรียน
  4. มีสื่อจูงใจในการสร้างสรรค์ผลงานใหม่ และรักการเขียน
  5. ให้ผู้เรียนใช้จินตนาการในการแสดงความรู้สึกรู้สึกนึกคิดอย่างอิสระ
- เฟอร์เนอร์ (Furmer;1979:406) ได้เสนอลำดับขั้นตอนในการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์

1. ขั้นจูงใจเป็นขั้นให้ความรู้ในเรื่องที่นักเรียนสนใจ ขั้นนี้ครูต้องเปิดโอกาสให้นักเรียนแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน เพื่อให้เกิดแนวคิดเพิ่มขึ้น
2. ขั้นแลกเปลี่ยนความคิดในเรื่องที่นักเรียนสนใจ ขั้นนี้ครูต้องเปิดโอกาสให้นักเรียนแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน เพื่อให้เกิดแนวคิดเพิ่มขึ้น
3. ขั้นเขียน ขั้นนี้นักเรียนเขียนเรื่องที่ตนเองสนใจ อย่างอิสระ
4. ขั้นแลกเปลี่ยนความคิดจากเรื่องที่เขียนหลังจากเขียน เรื่องเสร็จแล้วให้นักเรียนมีโอกาสแลกเปลี่ยนเรื่องกันอ่าน เพื่อให้นักเรียนเกิดความคิดเพิ่มขึ้น

5. ชั้นคิดตามผลกิจกรรมบางอย่างที่เหมาะสมเช่นเขียนเรื่องที่ต่อเนื่องกัน หรือต้องแก้ไขข้อบกพร่องบางอย่าง

กล่าวโดยสรุป การสอนการเขียนเชิงสร้างสรรค์ เป็นบทบาทที่ครูต้องจัด กิจกรรมการเรียนการสอนให้มุ่งใจให้นักเรียน ให้ต้องการเขียนในบรรยากาศที่เอื้อต่อการเขียน

2.4 การประเมินการเขียนเชิงสร้างสรรค์

การเขียนเชิงสร้างสรรค์ เป็นงานเขียนที่เกิดจากความสามารถเฉพาะบุคคล ซึ่งมีแนวคิดความรู้ และประสบการณ์ที่แตกต่างกัน ซึ่งทำให้งานเขียนเชิงสร้างสรรค์แต่ละชิ้น มีคุณค่าแตกต่างกันไป ดังนั้นการประเมินผลงานเขียนเชิงสร้างสรรค์ ควรมีหลักเกณฑ์แน่นอน เทียบตรงและครอบคลุมทุกด้านเพื่อเป็นแนวทางในการส่งเสริมพัฒนาการเชิงสร้างสรรค์ของเด็กให้ พัฒนาถึงขีดสุด

วรรณ ตรีเนียม (2531:38) ได้แสดงถึงความเห็นในการประเมินการเขียนเชิงสร้างสรรค์ไว้ว่า การเขียนเชิงสร้างสรรค์เป็นงานเขียนที่ถ่ายทอดอารมณ์ ความรู้สึกนึกคิดและจินตนาการแปลกใหม่ของแต่ละคนซึ่งจะมีแนวคิดความรู้และประสบการณ์ที่แตกต่างกัน เพราะฉะนั้น ในการประเมินผลงานนักเรียน ครูต้องพิถีพิถันและต้องระมัดระวังเป็นพิเศษ ครูควรพิจารณาแนวคิด ความสามารถในการลำดับเรื่องราว ถ่ายทอดความรู้สึกจินตนาการ การใช้ถ้อยคำสำนวนภาษาเหมาะสมกับข้อความหรือเรื่องราวของแต่ละคน โดยครูต้องมีหลักเกณฑ์ในการพิจารณาที่แน่นอน มิใช่ทำตามความคิดของครูเอง และที่สำคัญครูไม่ควรนำผลงานของนักเรียนมาเปรียบเทียบกัน เพราะจะทำให้นักเรียนบางคนหมดกำลังใจ อับอายไม่กล้าแสดงออกไม่กล้าเขียนต่อไปอีก ดังนั้น การประเมินการเขียนเชิงสร้างสรรค์ จึงควรมีหลักเกณฑ์ที่แน่นอน เทียบตรง และครอบคลุมความสามารถทุกด้านของผู้เรียน

ประสิทธิ์ กาพย์กลอน (2518:9 – 12) ได้เสนอแนะวิธีการประเมินผลงานเขียนเชิงสร้างสรรค์ไว้ว่า ต้องพิจารณาทุกแง่มุมเท่าที่สามารถทำได้ เช่น เนื้อเรื่อง การใช้ภาษารูปแบบและกลไกประกอบการเขียนอื่น ๆ ได้แก่ ตัวสะกด ตัวการันต์ ลายมือ ความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อย

จิรฐา ชิตประสงค์ (2538:48) ได้แสดงความคิดเห็นไว้ว่า การประเมินผลการเขียนเชิงสร้างสรรค์มีหลายวิธี เวลานำไปใช้ต้องปรับปรุงเกณฑ์ให้เหมาะสมกับเนื้อหาของเรื่อง เพื่อนำผลจากการประเมินไปใช้ในการวางแนวทาง ในการส่งเสริมพัฒนาการเขียนเชิงสร้างสรรค์ให้ได้ผลดี

จากความเห็นที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่าการประเมินผลการเขียนเชิงสร้างสรรค์ จะต้องกำหนดเกณฑ์ในการประเมิน และผลตามเกณฑ์ให้ครอบคลุมความสามารถทุกด้านของ

ผู้เรียนและนำผลการประเมินมาปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้นักเรียนได้พัฒนาการเขียนเชิงความคิดสร้างสรรค์ที่ได้

3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับแบบฝึกทางภาษา

3.1 ความหมายของแบบฝึก

แบบฝึกเป็นสื่อการเรียนการสอนที่สำคัญอย่างหนึ่งของครู เพราะสามารถใช้แบบฝึกพัฒนาทักษะทางภาษาได้ทุกด้าน ได้มีผู้ให้ความหมายแบบฝึกดังนี้

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ. ศ. 2542(2542: 483) ให้ความหมายของแบบฝึกว่า แบบอย่างปัญหา หรือคำสั่งที่ตั้งขึ้นเพื่อให้นักเรียนฝึกตอบเป็นต้น

อัจฉรา ชิวพันธุ์ และคณะ (2532: 6-7) ได้กล่าวถึงแบบฝึกทางภาษาสรุปได้ว่าแบบฝึกทางภาษาเป็นสิ่งที่สร้างขึ้นเสริมสร้างความเข้าใจทางภาษาตามแนวหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการและสร้างเพิ่มเติมเนื้อหาบางส่วนที่ช่วยให้ผู้เรียนนำความรู้ไปใช้ได้อย่างแม่นยำ ถูกต้องและคล่องแคล่ว

วรสุดา บุญยโวโรจน์(2529:57-58)ได้ให้ความหมายของแบบฝึกว่าแบบฝึกทักษะเป็นสื่อการสอนที่จัดทำขึ้น เพื่อให้นักเรียนได้ศึกษาทำความเข้าใจและฝึกฝนจนเกิดแนวคิดที่ถูกต้องและเกิดทักษะในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง

จุนิตา รัตนประทีป(2541:19)กล่าวว่าแบบฝึกทักษะ หมายถึง กิจกรรมรูปแบบหนึ่งที่ครูจัดทำขึ้น เพื่อใช้เป็นเครื่องมือหรือสื่อในการฝึกฝนผู้เรียน เพื่อให้เกิดแนวคิดที่ถูกต้องและเกิดทักษะในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง

จินตนา ไบกาชูยี(2535 อ้างถึงในสุนันทา สุนทรประเสริฐ 2544:2) กล่าวว่าแบบฝึกหรือแบบฝึกหัดเป็นสื่อการเรียนสำหรับให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติ เพื่อช่วยเสริมให้เกิดทักษะและความแตกฉานในบทเรียน

พันทิพย์ รัตนชาติ (2538:13)ได้กล่าวไว้ว่า แบบฝึกเป็นสื่อการเรียนการสอนประเภทหนึ่ง ที่ช่วยฝึกฝนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ฝึกฝนความคิดและพัฒนาทักษะทางภาษาให้ดีขึ้น ทั้งนี้เพราะแบบฝึกเป็นสื่อการเรียนการสอนที่ผู้เรียนสามารถฝึกฝนได้ด้วยตนเองหรือฝึกโดยมีครูผู้สอนควบคุม และผู้ฝึกจะฝึกได้ตลอดเวลาทั้งในและนอกห้องเรียน โดยฝึกให้เป็นไปตามขั้นตอน ตามลำดับความยากง่ายซึ่งจะทำให้ผู้เรียนมีพัฒนาการที่สูงขึ้น

สุนันทา สุนทรประเสริฐ 2544:2) ได้กล่าวว่า แบบฝึกหรือแบบฝึกหัดคือ สื่อการเรียนการสอนชนิดหนึ่งที่ฝึกทักษะให้กับผู้เรียน หลังจากจบเนื้อหาในช่วงหนึ่งๆ เพื่อฝึกฝนให้เกิดความรู้ความเข้าใจ รวมทั้งเกิดความชำนาญในเรื่องนั้นๆ อย่างกว้างขวางมากขึ้น

จากความเห็นดังกล่าวพอสรุปได้ว่า แบบฝึกหรือแบบฝึกหัดเป็นสื่อการเรียนการสอนที่ช่วยให้ผู้เรียน ได้ฝึกทักษะอันส่งผลให้เกิดการเรียนรู้ เกิดความคิด ความเข้าใจในเรื่องนั้นๆ ได้อย่างแตกฉาน ทั้งนี้ผู้เรียนสามารถใช้แบบฝึกได้ด้วยตนเองหรือมีครูควบคุมก็ได้

3.2 หลักจิตวิทยาที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบฝึก

ในการสร้างแบบฝึกต้องยึดทฤษฎีการเรียนรู้ทางจิตวิทยาเป็นแนวทาง ในการสร้างเพื่อให้แบบฝึกสมบูรณ์และเหมาะสมกับระดับชั้นของนักเรียนด้วย

สุจริต เพียรชอบ และสายใจ อินทรมพรรษ์ (2522:52-56) กล่าวว่า การสร้างแบบฝึกต้องยึดหลักทฤษฎีการเรียนรู้ต่อไปนี้

1. กฎการเรียนรู้ของ ธอร์นไดค์ (Thorndike) เกี่ยวกับกฎแห่งการฝึกหัด (Law of Exercise) ซึ่งกล่าวว่า สิ่งใดก็ตามที่มีการฝึกหัด หรือกระทำบ่อยๆ ย่อมทำให้ผู้ฝึกมาความคล่องแคล่วและสามารถทำได้ดี (Law of Use) ในทางตรงกันข้าม สิ่งใดก็ตามถ้าไม่ได้รับการฝึกหัดหรือทอดทิ้งเวลาไปนาน ย่อมจะทำได้ไม่ดี (Law of Disuse)

2. ความแตกต่างระหว่างบุคคล ควรคำนึงว่านักเรียนแต่ละคนมีความรู้ความสามารถ ความถนัด และความสนใจแตกต่างกัน ในการสร้างแบบฝึกจึงต้องพิจารณาถึงความเหมาะสมคือไม่ง่ายและไม่ยากจนเกินไป และควรมีหลายๆแบบ

3. การจูงใจผู้เรียน โดยการทำให้แบบฝึกจากง่ายไปหายาก เพื่อเป็นการดึงดูดความสนใจของนักเรียน ซึ่งทำให้เกิดผลสำเร็จในการฝึก และช่วยขจัดให้ติดตามต่อไป

ส่วน พรรณี ช.เจนจิต (2528:168-186) ได้สรุปแนวทางจิตวิทยาเกี่ยวกับการสร้างและการใช้แบบฝึกว่า ควรประกอบด้วย

1. กฎแห่งผล คือการที่ผู้เรียนได้ทราบผลทางการทำงานด้วยการเฉลยคำตอบ จะช่วยให้ผู้เรียนทราบถึงข้อบกพร่องเพื่อปรับปรุงแก้ไข และเป็นการสร้างความพอใจให้แก่ผู้เรียน

2. การฝึกหัด การเรียนรู้เกิดจากการฝึกหัด ดังนั้นจึงควรเน้นให้มีการกระทำซ้ำบ่อยๆ จะทำให้นักเรียนเกิดทักษะในการฝึกหัดนั้น

3. การเสริมแรง ควรให้กำลังใจแก่นักเรียนเพื่อให้เกิดความภาคภูมิใจในตนเอง และประสบความสำเร็จในงานที่ทำ นักเรียนจะมีแนวโน้มในการที่กระทำงานนั้นๆ อีก

4. แรงจูงใจ ครูต้องรู้จักกระตุ้นให้นักเรียนเกิดการตื่นตัวอยากรู้ อยากเห็นแบบฝึกหัดที่น่าสนใจ เป็นแรงจูงใจให้นักเรียนอยากทำอยากฝึกจะทำให้ผู้เรียน เรียนรู้ได้ดี

จากแนวคิดดังกล่าวข้างต้นจะเห็นว่า การสร้างแบบฝึกต้องคำนึงถึงจิตวิทยา พัฒนาการเด็กและทฤษฎีการเรียนรู้เป็นสำคัญ เพื่อจะได้สร้างแบบฝึกหัดได้สอดคล้องเหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียนในการพัฒนาแบบฝึกการเขียนเพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

ผู้วิจัยนำแนวคิดดังกล่าวมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบฝึกดังนี้

1. สร้างแบบฝึกการเขียนเพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์เรียงลำดับจากง่ายไปหายากและสร้างแบบฝึกหลายๆแบบ

2. สร้างแบบฝึกที่เร้าความสนใจ และแรงจูงใจนักเรียน โดยใช้ภาพประกอบ

3. เป็นแบบฝึกสั้นๆ ง่ายๆ และยากจนเกินไป นักเรียนสามารถทำได้และใช้เวลาฝึกไม่นาน ครั้งละประมาณ 20-30 นาที ซึ่งอยู่ในความสนใจของเด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

3.3 ลักษณะของแบบฝึกความคิดสร้างสรรค์ทางภาษา

ลักษณะของแบบฝึกความคิดสร้างสรรค์ทางภาษามีผู้เสนอแนะไว้ดังนี้

บาร์เน็ต (Barnett, 1969 อ้างใน จิรฐา ชิตประสงค์ 2539:49) กล่าวถึงลักษณะของแบบฝึกว่า ควรมีข้อเสนอแนะในการใช้ถ้อยคำหรือข้อความที่ใช้ควรมีจำกัด คำสั่งหรือตัวอย่างที่ยกมาควรชัดเจนและไม่ยากจนเกินไปถ้าต้องการให้ผู้ฝึกศึกษาด้วยตนเอง แบบฝึกควรมีหลายรูปแบบแต่แต่ละรูปแบบควรมีความหมายแก่ผู้ฝึก

นิตยา ฤทธิโยธี (2520:1) กล่าวถึงลักษณะของแบบฝึกไว้ดังนี้

1. เกี่ยวข้องกับบทเรียนที่เรียนมาแล้ว
2. ความยากง่ายเหมาะสมกับวัย
3. มีคำชี้แจงสั้นๆที่ทำให้เด็กเข้าใจง่ายขึ้น
4. ใช้เวลาเหมาะสมไม่มากหรือน้อยเกินไป
5. น่าสนใจและท้าทายให้ได้แสดงความสามารถ

สมชัย ไชยกุล (2526:14-15) เสนอลักษณะของแบบฝึกทางภาษาได้ดังนี้

1. แบบฝึกควรสร้างเพื่อฝึกสิ่งที่จะสอน มิใช่ทดสอบว่านักเรียนรู้อะไรบ้าง
2. แบบฝึกหนึ่งๆควรเกี่ยวข้องกับโครงสร้างเฉพาะของสิ่งที่จะสอบเรื่องเดียว
3. สิ่งที่สำคัญที่จะฝึกควรเป็นสิ่งสำคัญที่นักเรียนเห็นอยู่แล้ว เช่น การอ่าน

การสนทนา การพูดคุยกัน

4. ข้อความที่นำมาฝึกในแต่ละแบบฝึกควรสั้นเพื่อมิให้นักเรียนเกิดความ

ยุ่งยากใจ

5.แต่ละแบบฝึกควรรอเสียงใหม่มากที่สุดจะเป็นการสร้างนิสัยการออกเสียงในภาษาไทยได้ดี

6.แบบฝึกควรเป็นแบบที่กระตุ้นให้เกิดการตอบสนองที่พึงปรารถนาเท่านั้น

7.ในแบบฝึกที่เกี่ยวข้องกับโครงสร้างของภาษาไม่ควรใช้ศัพท์มากนัก

8.แบบฝึกควรเป็นแบบออกเสียงจนกว่านักเรียนจะออกเสียงได้ถูกต้องแล้วจึงให้ทำแบบฝึกอ่านหรือเขียน

9. สิ่งที่ไม่ควรมองข้ามคือ การฝึกออกเสียงโดยใช้คำสัมผัสคล้องจอง

จากที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นว่าแบบฝึกควรสร้างขึ้นเพื่อฝึกสิ่งที่จะสอน โดยอาศัยหลักจิตวิทยา พัฒนาการเด็ก และกระบวนการเรียนรู้ของนักเรียน เพื่อไม่ให้นักเรียนเกิดความเบื่อหน่ายในการเรียน การใช้ถ้อยคำ ภาษา ควรเกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันนอกจากนี้แบบฝึกควรมีลักษณะที่ทลายความสามารถเพื่อให้นักเรียนรู้จักแก้ปัญหาและช่วยพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ด้วย

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ประชุมพร สุกรเจริญ (2520:64) ได้สร้างแบบฝึกเชิงสร้างสรรค์สำหรับนักเรียน ผลการทดลองใช้ปรากฏว่าหลังจากใช้แบบฝึกที่สร้างขึ้น คะแนนเฉลี่ยของความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาของนักเรียนก่อนการใช้แบบฝึกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.5

วิไล ชินวงศ์ (2526:47) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสามัคคีรถไฟ นครราชสีมา ที่เรียนโดยใช้แบบฝึกและไม่ใช้แบบฝึก ผลการวิจัยพบว่าผลสัมฤทธิ์การเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนที่เรียนโดยใช้แบบฝึกการเขียนแตกต่างจากนักเรียนกลุ่มที่เรียนโดยไม่ใช้แบบฝึกการเขียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.5

ประภาพร เส็งวงศ์ (2536:83) ได้วิจัยเรื่องการสร้างแบบฝึกหัดการเขียนแบบสร้างสรรค์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มทดลองมีความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ และความคิดสูงกว่าควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.5

จิรฐา ชิตประสงค์ (2538:76) ได้วิจัยเรื่องการหาประสิทธิภาพแบบฝึกการเขียนแบบสร้างสรรค์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร ผลการวิจัยพบว่า หลังจากทดลองคะแนนเฉลี่ยของความคิดสร้างสรรค์สูงกว่าก่อน การทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.5

พเยาว์ ทักษิณ (2534:69) ได้ศึกษาความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้แบบฝึกการเขียนเชิงสร้างสรรค์ที่เรียนได้อย่างอิสระกับครูเป็นผู้กำหนดเนื้อเรื่อง ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนโดยใช้แบบฝึกการเขียนได้อย่างอิสระ มีความคิดสร้างสรรค์สูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยใช้แบบฝึกที่ครูเป็นผู้กำหนดเนื้อเรื่องอย่างนัยสำคัญทางสถิติ 0.5

วันเพ็ญ เนียมสุข (2538:61-62) ได้วิจัยเรื่องการศึกษาผลสัมฤทธิ์และเจตคติต่อการเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนโดยใช้แบบฝึกการเขียนเชิงสร้างสรรค์และแบบฝึกการเขียนที่ครูเป็นผู้กำหนดเนื้อเรื่อง ผลการวิจัยพบว่านักเรียนที่เรียนโดยใช้แบบฝึกการเขียนเชิงสร้างสรรค์มีผลสัมฤทธิ์ทางการเขียน และมีเจตคติต่อการเขียนสูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยไม่ใช้แบบฝึกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.5

จากการวิจัยข้างต้น จะพบว่าแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์สามารถทำให้นักเรียนมีความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ได้ดีขึ้น

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “ผลการใช้แบบฝึกที่มีต่อทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ วิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนเซนต์โยเซฟ บางนา จังหวัดสมุทรปราการ” ผู้วิจัย ดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่กำลังศึกษา ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2550 ในโรงเรียนเซนต์โยเซฟ บางนา ถนนสุขุมวิท ตำบลสำโรงเหนือ อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ จำนวนห้องเรียน 8 ห้อง รวมนักเรียนทั้งหมด 238 คน มีการจัดกลุ่มการเรียนรู้แบบคละความสามารถใกล้เคียงกัน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่กำลังเรียนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2550 โรงเรียนเซนต์โยเซฟ บางนา ถนนสุขุมวิท ตำบลสำโรงเหนือ อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 26 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม

1.3 ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรอิสระ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์

ตัวแปรตาม ทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์

2. เครื่องมือที่ใช้ในวิจัย

2.1 เครื่องมือที่ใช้ในวิจัยประกอบด้วย

2.1.1 เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้แบบฝึก ในชั้น
ดำเนินกิจกรรม จำนวน 6 แผน

2.1.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบทดสอบก่อนเรียนและหลัง
เรียนในการเขียนทักษะเชิงสร้างสรรค์ จำนวน 1 ฉบับ มีข้อทดสอบ 10 ข้อ

2.2 การสร้างเครื่องมือและการตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

2.2.1 การจัดทำแบบการจัดการเรียนรู้ จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อใช้ในการ
ทดสอบจำนวน 6 แผน ผู้ศึกษาได้ดำเนินตามขั้นตอนดังนี้

- 1) ศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กลุ่มสาระ
ภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 2
- 2) ศึกษาคู่มือภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เอกสาร ตำรา ทฤษฎี
หลักเกณฑ์และเทคนิคต่างๆที่จะใช้ในการสร้างแบบฝึก
- 3) เลือกเนื้อหาที่จะใช้ในการสร้างแบบฝึก คือ การเลือกเนื้อหาในการ
เขียนเชิงสร้างสรรค์ ให้เหมาะสมกับระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยแบ่งเนื้อหาออกเป็น 6 แบบ
ฝึกได้แก่

- ก. เขียนตามความรู้สึกรู้สึก (อักษรนำ)
- ข. แต่งบทสนทนา (คำสุภาพ)
- ค. เขียนแสดงความคิดเห็น (ความประทับใจที่มีต่อพ่อ)
- ง. เขียนนิทาน
- จ. เขียนคำขวัญ (ปริศนาคำทาย)
- ฉ. เขียนกลอน 4 (คำคล้องจอง)

4) สร้างแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ จำนวน 6 แบบฝึก ผู้วิจัย
ได้สร้างแบบฝึกตามขั้นตอนดังนี้

4.1 ศึกษาแบบทดสอบตามความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาตามทฤษฎีของกิล
ฟอร์ด ซึ่งดัดแปลงและสร้างเป็นแบบฝึกภาษาไทย ดังผลงานของนิตยวดี คงไพฑูริย์ เรื่อง ผลการใช้
แบบฝึกการเขียนเพื่อส่งเสริมทักษะการเขียนเชิงความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียน

4.2 นำแบบทดสอบวัด ทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ และแบบฝึกที่สร้างขึ้น เสนออาจารย์ที่ปรึกษาแล้วปรับปรุงแก้ไขจากนั้นนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 คน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา

4.3 นำแบบฝึกทักษะการเขียนสร้างสรรค์ฉบับนี้มาตรวจสอบโดยเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อขอคำแนะนำแล้วมารับปรุงแก้ไขในด้านความเหมาะสมความยากง่ายทางภาษา

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองดังนี้

3.1 ผู้วิจัยได้นำแบบทดสอบวัดทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ไปทดสอบก่อนเรียนกับนักเรียนซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง

3.2 ผู้วิจัยได้ใช้แผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 6 แผนกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2/7 ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างใช้เวลาทำการทดลอง 6 สัปดาห์ ทุกวันจันทร์เริ่มตั้งแต่วันที่ 22 มกราคม พ.ศ. 2551 ถึง 25 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2551

3.3 ผู้วิจัยทำการทดสอบหลังการใช้แบบฝึกอีกครั้ง โดยใช้แบบทดสอบชุดเดิม

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ดำเนินการเป็นขั้นตอนดังต่อไปนี้

4.1 ผู้วิจัย นำแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย และ ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4.2 เปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ย โดยการทดสอบดังนี้

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

ผู้ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ ค่าสถิติ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเพื่อศึกษาผลการใช้แบบฝึกที่มีต่อทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์วิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนเซนต์โยเซฟ บางนา จังหวัดสมุทรปราการ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเปรียบเทียบการเขียนเชิงสร้างสรรค์ก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยมีผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

ตารางที่ 4.1 คะแนนความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ก่อนและหลัง
เรื่องที่ 1 เขียนตามความรู้สึกรู้สึก

นักเรียนคนที่	คะแนนก่อนเรียน	คะแนนหลังเรียน
1.	4	7
2.	4	7
3.	6	8
4.	6	8
5.	5	7
6.	6	8
7.	6	8
8.	6	8
9.	6	8
10.	7	9
11.	5	7
12.	6	8
13.	5	8
14.	5	7
15.	6	8
16.	6	8

ตารางที่ 4.1 เรื่องที่ 1 เขียนตามความรู้สึก (ต่อ)

นักเรียนคนที่	คะแนนก่อนเรียน	คะแนนหลังเรียน
17.	6	8
18.	7	9
19.	5	7
20.	6	8
21.	5	8
22.	5	7
23.	6	8
24.	6	8
25.	5	7
26.	6	8

จากตารางที่ 4.1 นักเรียนเขียนแสดงความรู้สึกคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

ตารางที่ 4.2 เรื่องที่ 2 แต่งบทสนทนา

นักเรียนคนที่	คะแนนก่อนเรียน	คะแนนหลังเรียน
1.	4	7
2.	4	7
3.	6	8
4.	6	8
5.	5	7
6.	6	8
7.	6	8
8.	6	8
9.	6	8
10.	7	9
11.	5	7
12.	6	8
13.	5	8
14.	5	7
15.	6	8
16.	6	8
17.	5	7
18.	6	8
19.	7	9
20.	5	7
21.	6	8
22.	5	8
23.	5	7
24.	6	8
25.	6	8
26.	5	7

จากตารางที่ 4.2 นักเรียนแต่งบทสนทนาคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

ตารางที่ 4.3 เรื่องที่ 3 เรื่องเขียนความประทับใจในพ่อ

นักเรียนคนที่	คะแนนก่อนเรียน	คะแนนหลังเรียน
1.	4	7
2.	4	7
3.	6	8
4.	6	8
5.	5	7
6.	6	8
7.	6	8
8.	6	8
9.	6	8
10.	7	9
11.	5	7
12.	6	8
13.	5	8
14.	5	7
15.	6	8
16.	6	8
17.	5	7
18.	6	8
19.	7	9
20.	5	7
21.	6	8
22.	5	8
23.	5	7
24.	6	8
25.	6	8
26.	4	6

จากตารางที่ 4.3 นักเรียนแทบทุกคนคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

ตารางที่ 4.4 เรื่องที่ 4 เรื่องการเขียนนิทาน

นักเรียนคนที่	คะแนนก่อนเรียน	คะแนนหลังเรียน
1.	4	7
2.	4	7
3.	6	8
4.	6	8
5.	5	7
6.	6	8
7.	6	8
8.	6	8
9.	6	8
10.	7	9
11.	5	7
12.	6	8
13.	5	8
14.	6	8
15.	6	8
16.	5	7
17.	6	8
18.	6	8
19.	6	8
20.	6	8
21.	6	7
22.	5	8
23.	6	8
24.	6	8
25.	7	9
26.	5	7

จากตารางที่ 4.4 นักเรียนเขียนนิทานคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

ตารางที่ 4.5 เรื่องที่ 5 เรื่องเขียนคำขวัญ

นักเรียนคนที่	คะแนนก่อนเรียน	คะแนนหลังเรียน
1.	4	7
2.	4	7
3.	6	8
4.	6	8
5.	5	7
6.	6	8
7.	6	8
8.	6	8
9.	6	8
10.	7	9
11.	5	7
12.	6	8
13.	5	8
14.	5	7
15.	6	8
16.	6	8
17.	5	7
18.	6	8
19.	7	9
20.	5	7
21.	6	8
22.	5	8
23.	5	7
24.	6	8
25.	6	8
26.	6	7

จากตารางที่ 4.5 นักเรียนเขียนคำขวัญคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

ตารางที่ 4.6 เรื่องที่ 6 เรื่องเขียนกลอนสี่

นักเรียนคนที่	คะแนนก่อนเรียน	คะแนนหลังเรียน
1.	4	7
2.	4	7
3.	6	8
4.	6	8
5.	5	7
6.	6	8
7.	6	8
8.	6	8
9.	6	8
10.	7	9
11.	5	7
12.	6	8
13.	5	8
14.	5	7
15.	6	8
16.	6	8
17.	5	7
18.	6	8
19.	7	9
20.	4	7
21.	4	7
22.	6	8
23.	6	8
24.	5	7
25.	6	8
26.	6	8

จากตารางที่ 4.6 นักเรียนเขียนกลอนสี่คะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

ตารางที่ 4.7 แสดงผลการเปรียบเทียบ ทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ระหว่างก่อนและหลังการใช้แบบฝึก

การทดสอบ	N	$\bar{X}$	S	d	S.D.	t
ก่อนเรียน	26	5.81	0.85			
				35.48	14.46	21.47*
หลังเรียน	26	9.19	0.40			

* $P < .05$

จากตารางที่ 4.7 พบว่าคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในการทำวิจัยเรื่อง ผลการใช้แบบฝึกที่มีต่อทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์วิชาภาษาไทย เพื่อพัฒนาความสามารถในด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนเซนต์โยเซฟ บางนา จังหวัดสมุทรปราการ ผู้วิจัยได้สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะดังนี้

1. สรุปผลการวิจัย

1.1 วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อเปรียบเทียบทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ระหว่างก่อนเรียนและหลังการใช้แบบฝึก

1.2 การดำเนินการวิจัย

1.2.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2550 ในโรงเรียนเซนต์โยเซฟ บางนา ถนนสุขุมวิท ตำบลสำโรงเหนือ อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ จำนวนห้องเรียน 8 ห้อง รวมนักเรียนทั้งหมด 238 คน มีการจัดกลุ่มการเรียนแบบอิสระความสามารถใกล้เคียงกัน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่กำลังเรียนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2550 โรงเรียนเซนต์โยเซฟ บางนา ถนนสุขุมวิท ตำบลสำโรงเหนือ อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 26 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม

1.2.2 เครื่องมือที่ใช้ในวิจัยประกอบด้วย

เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้แบบฝึก ในชั้นดำเนินการกิจกรรม จำนวน 6 แผน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนในการเขียนทักษะเชิงสร้างสรรค์ จำนวน 1 ฉบับ มีข้อทดสอบ 10 ข้อ

1.2.3 คุณภาพของเครื่องมือ

ศึกษาแบบทดสอบตามความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาตามทฤษฎีของกิลฟอร์ด ซึ่งดัดแปลงและสร้างเป็นแบบฝึกภาษาไทย ดังผลงานของนิตยวดี คงไพฑูรย์ เรื่อง ผลการใช้แบบฝึกการเขียนเพื่อส่งเสริมทักษะการเขียนเชิงความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียน

นำแบบทดสอบวัดทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ และแบบฝึกที่สร้างขึ้น เสนออาจารย์ที่ปรึกษาแล้วปรับปรุงแก้ไขจากนั้นนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 คน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา

1.2.4 การดำเนินการทดลอง

ผู้วิจัยได้นำแบบทดสอบวัดทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ไปทดสอบก่อนเรียนกับนักเรียนซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยได้ใช้แผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 6 แผนกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2/7 ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างใช้เวลาทำการทดลอง 6 สัปดาห์ ทุกวันจันทร์เริ่มตั้งแต่วันที่ 22 มกราคม พ.ศ. 2551 ถึง 25 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2551

ผู้วิจัยทำการทดสอบหลังการใช้แบบฝึกอีกครั้ง โดยใช้แบบทดสอบชุดเดิม

1.2.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย และ ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

เปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ย โดยการทดสอบดังนี้

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

ผู้ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้ค่าสถิติ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที

1.2.6 ผลสรุปการวิจัย

สรุปว่าคะแนนเฉลี่ย โดยใช้แบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. การอภิปรายผล

การที่นักเรียนเรียน โดยการใช้แบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์แล้วมีค่าคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน น่าจะเนื่องมาจากแบบฝึกที่สร้างขึ้นตามหลักการ ของการสร้างแบบฝึก คือมีการฝึกจากเนื้อหาต่างๆ เนื้อหาที่ยากซับซ้อน และมีการคัดเลือกเนื้อหาที่

น่าสนใจ เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน ประกอบกับขณะใช้แบบฝึกผู้วิจัยได้ จัดบรรยากาศส่งเสริมการเขียนโดยให้กำลังใจนักเรียนหรือให้คำแนะนำในการเลือกใช้ถ้อยคำ เลือกใช้ประโยค เมื่อนักเรียนเขียนรายงานเสร็จสิ้น ผู้วิจัยได้เร่งตรวจสอบผลงานเขียนและให้กำลังใจรวมทั้งให้ข้อมูลในการปรับปรุงงานครั้งต่อไป ทำให้นักเรียนเห็นข้อบกพร่องของตนและมีกำลังใจ รวมทั้งมีความรู้สึกที่ดีที่ต้องการปรับปรุงงานเขียนชิ้นต่อไปให้ดียิ่งขึ้น ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้นทำให้ค่าคะแนนเฉลี่ยของทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนซึ่งสอดคล้องกับ งานวิจัยของนิตยา คงไพฑูริย์ เรื่อง การพัฒนาแบบฝึกการเขียนเพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มโรงเรียนเขาพนม จังหวัดกระบี่ ที่พบว่า นักเรียนที่เรียนโดยใช้แบบฝึกการเขียนเพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ทางภาษามีคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. ข้อเสนอแนะ

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพื่อเป็นประโยชน์สำหรับผู้สนใจ จะนำแบบฝึกไปใช้ หรือเพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาวิจัยต่อไป

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

3.2.1 ในการวิจัยครั้งต่อไป ควรได้สร้างแบบฝึกที่พัฒนาทักษะ การอ่าน การพูด การฟัง

3.2.2 ควรมีการวิจัยในเรื่องการพัฒนาแบบฝึก เพื่อพัฒนาความสามารถด้านทักษะภาษาไทยทุกชั้น

3.2.3 ควรมีการวิจัยในเรื่อง ผลการใช้แบบฝึก ที่ส่งผลต่อตัวแปรตาม ตัวอื่นๆ เช่น ตัวแปรด้านเจตคติ เป็นต้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2537) ความคิดสร้างสรรค์หลักการทฤษฎีการเรียนรู้การสอน
การวัดผลประเมินผล กรุงเทพฯ คุรุสภาลาดพร้าว
- กระทรวงศึกษาธิการ ,คณะกรรมการประเมินผลการศึกษาแห่งชาติ (2542) รายงานผลการประเมินผล
การศึกษาระดับประถมศึกษา กลุ่มทักษะภาษาไทย กรุงเทพฯ คุรุสภาลาดพร้าว
- กระทรวงศึกษาธิการ ,กองวิจัยทางการศึกษา (2542) การสังเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวกับการเรียนการ
สอนกลุ่มทักษะ (ภาษาไทย) ระดับประถมศึกษา กรุงเทพฯ กรมศาสนา
- การศึกษาแห่งชาติ, สำนักคณะกรรมการ ทฤษฎีการเรียนรู้เพื่อพัฒนากระบวนการคิด พิมพ์ครั้งที่ 2
กรุงเทพมหานคร ไทยวัฒนาพานิช 2545
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ , สำนักงาน “ นโยบายด้านการศึกษาศิลปะและวัฒนธรรมของ
อังกฤษ” ใน สารปฏิรูป : การศึกษาเชิงสร้างสรรค์ Creative Education หน้า 23-26
วลัยลักษณ์ พิริยะสุรวงศ์ บรรณาธิการ กรุงเทพมหานคร 2546
- ฉันทนา ภาคบงกช “ ...? คือศิลปะ ปฐมวัย?” ใน อรุโณทัย หน้า 23 กรุงเทพมหานคร สมาคม
การศึกษาสำหรับเด็กนานาชาติ สาขาประเทศไทย 2543 (เอกสารประกอบการประชุม
3 - 5 เมษายน 2543)
- นิตยา ฤทธิโยธี “ การทำและการใช้แบบฝึกเสริมทักษะ” เอกสารเผยแพร่ทางการสอนภาษาไทย
กรุงเทพมหานคร หน่วยนิเทศศึกษา กรมฝึกหัดครู 2520
- นิตยาวิดี คงไพฑูริย์ “ การพัฒนาแบบฝึกการเขียน เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มโรงเรียนเขาพนม จังหวัดกระบี่” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตร
มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- ทิสนา แจมมณี “ การพัฒนากระบวนการคิดแนวทางที่หลากหลายสำหรับครู” วารสารราชบัณฑิตย
สถานปีที่ 28 ฉบับที่ 9 (มกราคม- มีนาคม 2546) หน้า 38-54
- ทิสนา แจมมณี *วิทยาการด้านการคิด* เดอะมาสเตอร์กรุ๊ป แมนเนจเม้นท์ 2544
- ทิสนา แจมมณี และคณะ *ทฤษฎีการเรียนรู้เพื่อพัฒนากระบวนการคิด :ต้นแบบการเรียนรู้ทางด้าน
ทฤษฎีและ แนวปฏิบัติ* กรุงเทพมหานคร สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติสำนัก
นายกรัฐมนตรี 2540
- ทองคูณ หงส์พันธ์ “ความคิดสร้างสรรค์ สร้างสรรค์ให้ชีวิต” ใน *ความคิดสร้างสรรค์กับเด็กปฐมวัย*

หน้า 53 – 54 กรุงเทพมหานคร วิทยาลัยครูจันทระเกษม (เอกสารประกอบสัมมนาของคณะ
วิชาครุศาสตร์ วิทยาลัยครูจันทระเกษม)

บันลือ พฤษะตะวัน พัฒนาทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กรุงเทพมหานครไทยวัฒนาพานิช 2533
บุญลือ ทองอยู่ “ความคิดสร้างสรรค์” *วารสารมิตรครู* 20 (เมษายน 2551) หน้า 60-70

ประภัสสร เสวิกุล “ การคิดเชิงสร้างสรรค์” พิมพ์ครั้งที่ 7 กรุงเทพมหานครกรุงเทพมหานคร
ซัคเซสมิเดีย จำกัด 2549 หน้า 11-12

ประสาร มาลากุล ณ อยุธยา *ความคิดสร้างสรรค์: พรสวรรค์ที่พัฒนาได้* กรุงเทพมหานคร โครงการ
ตำราคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประยูร ฉิมพานิช “ ผลการใช้กิจกรรมและแบบฝึกทักษะการเขียนเพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์”
ของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านฝักขม จังหวัดสระแก้ว สาขา
ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช พ.ศ. 2547

พรรณี เกษกมล “ การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์” *สารพัฒนาหลักสูตร 11* (ตุลาคม- ธันวาคม 2534)
หน้า 75

พรรณี จันทร์ณรงค์ “การใช้แหล่งเรียนรู้ในห้องเรียนเพื่อพัฒนาทักษะการพูดและการเขียน ”
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดปากด่าน จังหวัดชุมพร สาขาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช พ.ศ. 2548

ราชบัณฑิตยสถาน *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2531* พิมพ์ครั้งที่ 3 กรุงเทพมหานคร
อักษรเจริญทัศน์ 2531

วิชาการ, กรม กระทรวงศึกษาธิการ *ความคิดสร้างสรรค์* กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์คุรุสภา
ลาดพร้าว 2525

-----คู่มือ หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)
กรุงเทพมหานคร กรมศาสนา

-----คู่มือครูสำหรับใช้ควบคู่กับหนังสือเรียนภาษาไทยชุดพื้นฐานภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่
ที่ 2 เล่ม 2 พิมพ์ครั้งที่ 3 กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์คุรุสภา

วิชาการ, กองการวิจัยการศึกษา *การสังเคราะห์รูปแบบการพัฒนาศักยภาพของเด็กไทยด้านทักษะการ
คิด* ราชกิจจานุเบกษา ฉบับฎีกา 2542

สุวิทย์ มูลคำ *กลยุทธ์การสอนการคิดสร้างสรรค์* กรุงเทพมหานคร ภาพพิมพ์ 2547

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัย

1. ชื่อ นางสาวมุกดา ลอนใหม่
 สถานที่ทำงาน โรงเรียนมหาภาพระจาดทองอุปถัมภ์
 วุฒิการศึกษา การศึกษาระดับบัณฑิต เอกภาษาไทย
 ประสบการณ์หรือความชำนาญ
  1. ครูชำนาญการพิเศษ
  2. ครูภาษาไทยดีเด่นครูสภา ปี พ.ศ. 2533
  3. ครูที่มีผลงานการเขียนร้อยแก้วร้อยกรองได้รับรางวัลพระราชทานจากสมเด็จพระเทพรัตนฯ ปี พ.ศ. 2533
  4. ครูต้นแบบภาษาไทย ของ ส.ป.จ. จังหวัดสมุทรปราการ ปี พ.ศ. 2544
  5. คณะทำงานการเขียนแผนการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการคิดของ ดร. สุวิทย์ มูลคำ

2. ชื่อ นางสมพร ศิลาทอง
 สถานที่ทำงาน โรงเรียนมหาภาพระจาดทองอุปถัมภ์
 วุฒิการศึกษา กศ.ม. เอกการประถมศึกษา
 ประสบการณ์หรือความชำนาญ
  1. ครูชำนาญการพิเศษ
  2. ครูผู้สอนภาษาไทยระดับประถมศึกษา

3. ชื่อ นางฉวีวงษ์ ผูกบุญเขต
 สถานที่ทำงาน โรงเรียนมหาภาพระจาดทองอุปถัมภ์
 วุฒิการศึกษา ศึกษาศาสตรบัณฑิต เอกภาษาไทย
 ประสบการณ์หรือความชำนาญ
  1. ครูชำนาญการพิเศษ
  2. ครูผู้สอนภาษาไทยระดับประถมศึกษา

ภาคผนวก ข

แผนการจัดการเรียนรู้และ แบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย   ช่วงชั้นที่ ๑   ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒
เรื่อง   เขียนตามความรู้อักษร (อักษรนำ)   จำนวน ๒ ชั่วโมง

*****

๑. สาระสำคัญ

อักษรนำเป็นการนำตัวอักษรมาหน้าคำและมีการอ่านที่แตกต่างกันอักษรนำสามารถแบ่งได้ ๓ จำพวกคือ อ นำ ย , ห นำอักษรตัวเดียว , อะกึ่งเสียง

๒. จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. อ่านและเขียนคำที่เป็นอักษรนำแต่ละประเภทได้
๒. สามารถนำอักษรนำมาแต่งประโยคและเรื่องสั้นๆ ได้

๓. เนื้อหา

อักษรนำมี   อ นำ   ย มี   อย่า , อยู่ , อย่าง , อยาก   หน้า   และ   อะกึ่งเสียง

๔. กระบวนการเรียนรู้

ขั้นนำ

๑. ครูให้นักเรียนฝึกร้องเพลง ห หน้า พร้อมปรบมือให้จังหวะทำนองรำโคมจีน
๒. ครูร้องให้นักเรียนฟัง ๑ ครั้ง พร้อมทั้งเปิดเทปให้นักเรียนฟังทำนองเมื่อนักเรียนฟังและร้องตามเทปจนถูกจังหวะครูจะปิดเทปและให้นักเรียนร้องจนคล่อง

เราเด็กเด็กไทย	จงสนใจคำ ห หน้า
นี่หนา จอกแหน หนุนนำ	หมอลำ กำหนด กฎหมาย
ห หน้า อักษรใด ๆ	เสียงจะกลายให้เป็นจัตวา
หมุ หนุ่ หรุหรา	หวาด หรือ หวา ห ช่วยนำเอย
ห ช่วยผันเสียง	เป็นสำเนียงเสียงต่างกัน
อักษรอักษรดำนั้น	ผันไปให้ได้ห้าเสียง
หนา นำ หนำ นำ อีก น้ำ	แสงเริงรำ ห ช่วยนำครัน
เราไม่แปรผัน	คำ ห นำจำให้ตีเอย

ขั้นสอน

๑.ครูตัดกระดาษให้เป็นสี่เหลี่ยมเท่าๆกันให้เท่าตามจำนวนของเด็กในชั้น และให้นักเรียนเขียนคำที่มี ห นำจากเพลง ลงในกระดาษที่ครูแจกให้คนละ ๑คำ เมื่อส่งครบทุกคนแล้ว ให้นักเรียนอ่านคำของตนเอง

๑. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม ๕ กลุ่มๆละ๖ คน คิดหาคำที่มี ห นำ ตามตารางที่กำหนดให้ อย่างละ ๕ คำแยกใส่ในตาราง ภายในเวลาที่กำหนด

ห นำ ง	ห นำ ญ	ห นำ น	ห นำ ย		ห นำ ร	ห นำ ว	ห นำ ม		ห นำ ล

ขั้นสรุป

๑. ครูนำเล่านิทานอีสป เรื่องคำของคน ให้นักเรียนฟังเพราะเป็นเรื่องสั้นๆ

ในกาลครั้งหนึ่งยังมีชายแก่คนหนึ่ง สามีเสียชีวิต ส่วนลูกหลานก็แยกย้ายกันไป อยู่ที่ยื่นชายแก่ทำมาหากินอยู่ตัวคนเดียวด้วยความขยันขันแข็งมาตลอด แก่เก็บเล็กผสมน้อย ใช้จ่ายอย่างกระหมัดกระแห่ม จึงสะสมเงินทองไว้ได้พอสมควร แก่จึงไปซื้อไถเก่าใบหนึ่งมาใส่เงินนั้นไว้จะไปไหนก็จะอุ้มไถติดตัวไปด้วย และไม่เคยเปิดไถออกใครเลย

ครั้นเมื่อชายอายุมากขึ้นๆ ทำงานอย่างเดิมไม่ไหว ลูก หลาน ซึ่งพากันคิดว่าชายแก่คงจะต้องมีทรัพย์สมบัติมาก จึงพากันมารับชายแก่ไปอยู่ด้วย ชายแก่ก็รู้เท่าทันแต่ก็ทำเฉยเสียช่วยลูกหลานทำงานสุดกำลังเพื่อไม่ให้ลูกหลานดูถูกได้ว่าเสียข้าวสุกเปล่า หรือเกาะเขากิน

จนวันหนึ่งแกลง ไปขายหญ้าทำสวนอยู่คนเดียว แดดก็จัด แกรู้สึกปวดหลังเป็นกำลังถึงกับล้มฟาดไปไม่รู้ตัว หมดสติอยู่กลางแดดเป็นเวลานานกว่าลูกหลานจะมาพบ และช่วยกันอุ้มเข้าบ้าน เมื่อแก่ฟื้นขึ้นมาปรากฏว่าแก่เป็นอัมพาตพอจะพูดและเคลื่อนไหวได้บ้าง รักษาอยู่เป็นเวลานานก็ไม่ทุเลา แก่ใช้เงินที่แก่สะสม

ไว้เป็นค่ารักษาจนหมด ลูกหลานทั้งหลายพากันเดาว่ายายแก่คงใช้เงินรักษาจนหมดตัวแล้วจึงพากันตีตัวออกห่างในที่สุดเพื่อนบ้านแถวนั้นทนไม่ได้จึงปลัดกันมา ดูยายแก่ แต่ทุกคนก็มีหน้าที่การงานต้องทำจะมาพยาบาลอยู่นานก็ไม่ได้ ยายแก่จึงต้องช่วยตัวเองซะส่วนมาก จะไปถ่ายอุจระก็ไม่ได้ ไหของแกเมื่อเงินทองหมดก็ขึงวางเปล่าอยู่ แกจึงถ่ายอุจระไว้ในโหนดนั้นทุกวัน แล้วก็ปิดฝาไว้เมื่อมีชาวบ้านมาเยี่ยม แกก็เริ่มคุยอวดชาวบ้านว่าความจริงเงินของแกยังพอจะมีเหลือ "ฉันกันเงินของฉันไว้ส่วนหนึ่ง เอาไว้ตอนเข้าตาจน ไม่เชื่อลองโยกไหดูสิ" ชาวบ้านต่างก็ลองเอามือผลักไหดู ก็เชื่อว่ามีเงินอยู่ในนั้นแน่ พอกลับบ้านต่างคนก็ต่างไปเล่าต่อๆกัน

"ยายแก่ แกยังมีเงินเหลืออยู่ไม่น้อยเลย ไหที่ใส่ไว้หนักอึ้งทีเดียว" ความนี้ในที่สุดก็ไปเข้าหูหลานๆของยายแก่ ด้วยความละโมภจึงพากันกลับมาคอยรับใช้ ยายแก่อีกต่างคนก็ชิงกันเอาใจยายแก่ เพราะหวังจะครอบครองทั้งทองและเงินในไห ต่อมาไม่นานยายแก่ก็ถึง

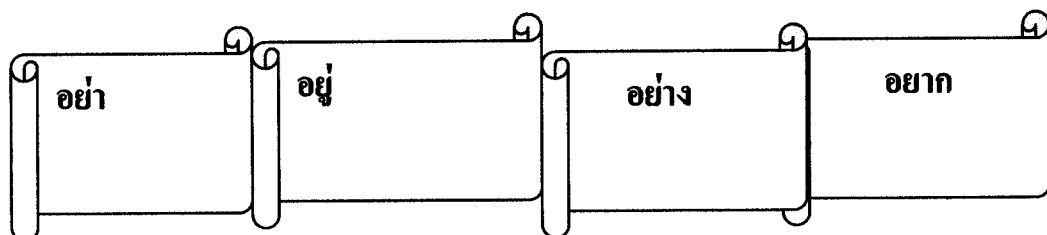
อายุขัย หลานๆก็จัดงานศพเสียดงามเมื่อเสร็จจากงานศพแล้ว ลูกหลานทุกคนก็ต่างคิดบัญชีค่าใช้จ่าย เพื่อจะได้แบ่งเงินในไหว่า ใครได้ส่วนแบ่งมาก ใครได้น้อย พอบัญชีเสร็จแล้วก็ยังทะเลาะกันจนยุติไม่ได้ เพราะต่างคนก็อยากจะได้มาก ไม่มีใครยอมใคร ในที่สุดก็ตกลงให้เปิดไหก่อนเพื่อจะนับเงินทอง แต่แล้วทุกคนก็ต้องผิดหวัง เพราะพอเปิดฝาไหออก กลิ่นอุจระก็เหม็นคุ้ง จนทุกคนหงะหงาย

ลูกหลานทุกคนเสียรู้ยายแก่เสียแล้ว

๒. เมื่อนักเรียนได้ฟังนิทานจากคุณครู ครูให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นลงในกระดาษที่ครูแจกและออกมาอ่านให้เพื่อนๆฟัง

ข้อคิดจากนิทาน.....

๓. ให้นักเรียนแต่งเรื่องโดยนำคำ อ นำ ย เป็นส่วนประกอบแต่งเป็นเรื่องสั้นๆประมาณไม่เกิน ๑๐ บรรทัด

๕. ชื่อ / นวัตกรรม / แหล่งเรียนรู้

- เพลง ท นำ
- นิทานอีสปเรื่องค่าของคน

๖. การวัดและการประเมินผล

การตรวจสอบแบบฝึกหัด

แบบฝึก

ตอนที่ ๑

จงเติมคำที่มี อ นำ ย

๑. ....บ้าน	๒. ตัว.....
๓. ....ชน	๔. ....ได้
๕. ....นอน	๖. ....คือ
๗. ....คนเดียว	๘. ขยับ.....ไถ่
๙. ....ทิ้งขยะ	๑๐. ไม่ควรทำแบบ.....
๑๑. ....โทรทัศน์	๑๒. ....ไกล

ตอนที่ ๒ นักเรียน แต่งเรื่องสั้นโดยใช้คำที่กำหนดให้ทุกคำนะคะ

อย่า

อยู่

อย่าง

อยาก

เรื่อง

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

แบบฝึก

ตอนที่ ๓ จงนำคำที่กำหนดให้มาแต่งประโยค

๑. อยาก

.....

๒. อยู่

.....

๓. เหลือง

.....

๔. หน้า

.....

๕. หมอก

.....

๖. หญ้า

.....

๗. ใหม่

.....

๘. หวาน

.....

๙. แหวน

.....

๑๐. นอน

.....

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ช่วงชั้นที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒
เรื่อง แต่งบทสนทนา (คำสุภาพ) จำนวน ๒ ชั่วโมง

*****

๑. สาระสำคัญ

นักเรียนพูดกับผู้อื่น การใช้คำสุภาพและกิริยาที่นอบน้อม จะทำให้ผู้ที่พบเห็นเกิดความเมตตาเอ็นดู รักใคร่ และยกย่องว่าเป็นผู้ที่มีกิริยาและวาจาดี

๒. จุดประสงค์การเรียนรู้

อ่านและเขียนคำสุภาพที่ใช้ในชีวิตประจำวันได้

๓. เนื้อหา

คำสุภาพ หมายถึง คำพูดที่ไม่ห้วนหรือกระด้าง ไม่หยาบคาย และฟังแล้วไพเราะ หรือการใช้คำพูดที่ลงท้ายด้วยคำว่า จ๊ะ จ๋า ค่ะ ขา เป็นต้นและไม่พูดตะโกน

๔. กระบวนการเรียนรู้

ขั้นนำ

๑. ครูพูดคุยกับนักเรียนเกี่ยวกับการพูดจากับผู้ใหญ่ หรือกับเพื่อน โดยครูจะให้คำถามและให้นักเรียนเป็นผู้ตอบ

ครู ถาม ถ้านักเรียนจะไปเข้าห้องน้ำ

นักเรียน ตอบ คุณครูขา (ครับ) ขออนุญาตไปห้องน้ำนะคะ (ครับ)

ครู ถาม ถ้านักเรียนจะยืมดินสอที่เพื่อน(ชื่อจอย)

นักเรียน ตอบ จอยๆ เราขอยืมดินสอที่เธอยังไม่ใช้หนึ่งแท่งนะ

๒. ครูจะให้คำถามและให้นักเรียนฝึกตอบ

ขั้นสอน

๑. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มในห้องเรียนประมาณ ๕ กลุ่มๆละ ๖ คน พร้อมกันนั้นให้นักเรียนสมมุติเหตุการณ์ว่านักเรียนไปซื้อของนักเรียนจะพูดกับคนขายอย่างไร

๒. ครูแจกกระดาษให้นักเรียนเขียนประโยคกลุ่มละ ๒ ประโยคโดยกำหนดเวลาและให้นักเรียนส่งตัวแทนกลุ่มละ ๒ คนออกมาอ่านหน้าชั้น โดยสมมุติว่าเป็นแม่ค้าและเป็นลูกค้า

ณ. ตลาดแห่งหนึ่งเดินเข้าไปยังร้านขายเสื้อผ้า

แม่ค้า .....

ลูกค้า .....

๒. ครูให้นักเรียนฝึกอ่านและตอบหลายๆครั้งนำประโยคเขียนลงในสมุด

แบบฝึกหัดของแต่ละคน

๓. ครูแจกแบบฝึกให้นักเรียนฝึกเขียนคำสนทนาที่สุภาพลงในแบบฝึก
ขั้นสรุป

๑. ครูให้นักเรียนอ่านประโยคและให้นักเรียนบอกว่าคำที่อ่านคำใดเป็นคำสุภาพ
พร้อมทั้งให้ขีดเส้นใต้

๑. น้องป้อพี่ขอขืมหนังสือหน่อยนะจ๊ะ	๒. อย่ายืนขวางประตูนะคะ
๓. คุณพ่อขา คุณแม่ขา สวัสดีค่ะ	๔. พี่ปู้ก็ขาทานขนมไหมจ๊ะ
๕. คุณครูขา หนูขออนุญาตไปห้องน้ำนะคะ	๖. คุณตำรวจขาช่วยพาหนูข้ามถนนด้วยนะคะ

๒. ครูให้นักเรียนเติมคำพูดที่สุภาพในช่องว่างที่ให้ไว้โดยครูกำหนด

สถานการณ์

เหตุการณ์ในร้านขายหนังสือ

คนขาย .....

ผู้ซื้อ .....

เหตุการณ์หน้าห้องขายตัวภาพยนตร์

คนขาย.....

ผู้ซื้อ .....

ภารโรง .....

นักเรียน .....

เหตุการณ์ที่โรงเรียน

๓. ให้นักเรียนออกมาอ่านคำพูดที่หนูเขียนให้เพื่อนๆ ฟัง และครูให้นักเรียนเขียน

เหตุการณ์ที่นักเรียนชอบลงในสมุดแบบฝึกหัด

๕. สื่อ / นวัตกรรม / แหล่งเรียนรู้

- ตัวอย่างคำสุภาพ
- ตัวอย่างประโยคคำสุภาพ

๖. การวัดและการประเมินผล

การตรวจสอบผลงานจากการทำแบบฝึก

ใบความรู้

ตัวอย่างประโยคที่สุภาพ

- คุณพ่อขา คุณแม่ขา สวัสดีค่ะ
- คุณครูขาหนู(ผม)ขออนุญาตไปห้องน้ำค่ะ(ครับ)
- พี่น้อยขาขอกระดาษแผ่นหนึ่งนะคะ
- เธอจำขอยืมยางลบหน่อยนะคะ
- ผมขอเป็นเพื่อนด้วยคนนะคะ
- น้องแดงจำทานขนมไหมจ๊ะ
- ขอความกรุณาหลีกเลี่ยงทางหน่อยค่ะ(ครับ)
- ได้โปรดเดินเร็วๆ หน่อยนะคะ
- อย่ายืนขวางทางเดินนะคะ

ใบความรู้

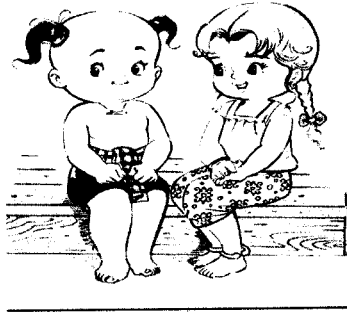
การเปรียบเทียบคำสุภาพและคำไม่สุภาพ

คำสุภาพ	คำไม่สุภาพ
ฉัน	ข้า กู
คุณ เธอ	เอ็ง มึง
ตลอดลูก	ออกลูก
เท้า	ตีน
ก้น	ตูด
อาเจียน	อ้วก
ไข่ออกไข่	ไข่ขี้ไก่
ปีศาจ	เขี้ยว
อุจจาระ	ขี้
ผายลม	ตด
สุนัข	หมา
กระป๋อง	ควาย
โค	วัว
รองเท้า	เกือก
ปลาใบไม้	ปลาสด
ถั่วพะยอม	ถั่วอก
ผักทอดยอด	ผักบุ้ง

แบบฝึก

ให้นักเรียนเขียนเรื่องโดยใช้คำสุภาพให้เหมาะสมกับภาพที่เห็น

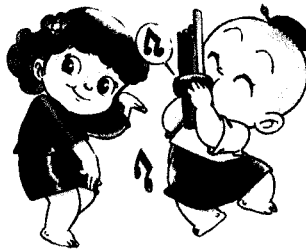

เด็กชาย.....

เด็กหญิง .....

เด็กชาย .....

เด็กหญิง.....

เด็กหญิง.....

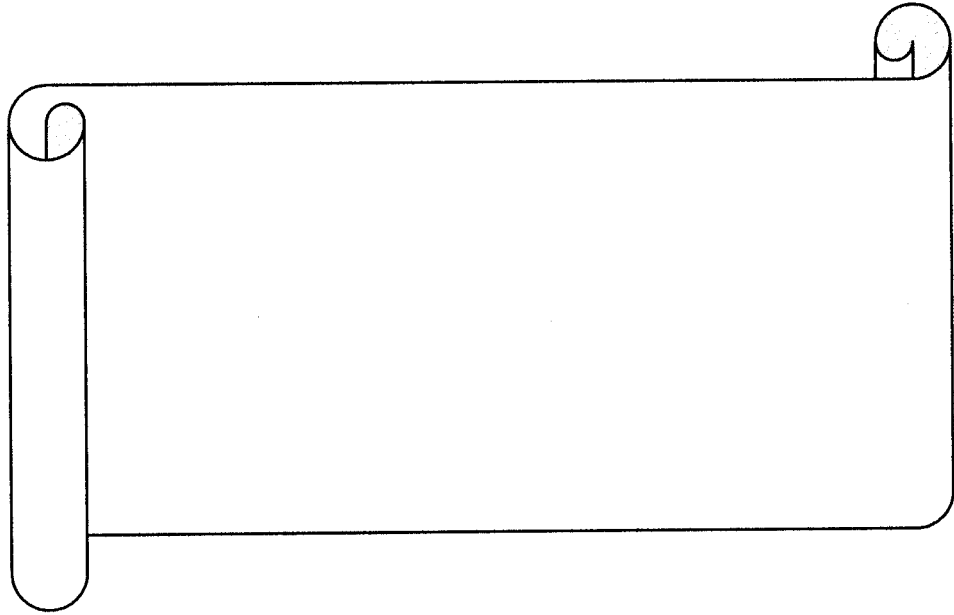
เด็กชาย .....

เด็กหญิง.....

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น..... เลขที่.....

แบบฝึก

- ให้นักเรียนวาดรูปสถานการณ์โดยใช้คำสุภาพคำพูดและเขียนเรื่องสั้นๆ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย   ช่วงชั้นที่ ๑   ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒
เรื่อง เขียนแสดงความคิดเห็น(ความประทับใจในพ่อ)   จำนวน ๒ ชั่วโมง

๑. สาระสำคัญ

การเขียนอย่างสร้างสรรค์ เป็นกระบวนการที่ได้มาจากความคิดสร้างสรรค์ซึ่งเป็นกระบวนการทางสมอง หากมีความคิดสร้างสรรค์จะสามารถเขียนงานเชิงสร้างสรรค์ได้

๒. จุดประสงค์การเรียนรู้

นักเรียนสามารถเขียนเรื่อง

๓. เนื้อหา

การเขียนความสำคัญและความประทับใจที่ได้จากพ่อ

๔. กระบวนการเรียนรู้

ขั้นนำ

๑. ครูให้นักเรียนร่วมกันร้องเพลง พ่อของแผ่นดิน ซึ่งเป็นเพลงเฉลิมฉลองพระเจ้าแผ่นดินที่มีพระชนมพรรษา ๙๐ พรรษา

เพลงเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

เนื่องในโอกาสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๙๐ พรรษา ๕ ธันวาคม ๒๕๕๐

คำร้อง : ชาลี อินทรวิจิตร - อาจิมต์ ปัญจพรรค - สุนทรียา ณ.เวียงกาญจน์ - สุรพล โทณะวณิก

ทำนอง : เรืออากาศตรี ศ.พิเศษ ดร.แมนรัตน์ ศรีกรานนท์ - วิรัช อยู่ถาวร

พิมพ์ปฏิภาณ ทุ่งธรรมจิตต์ - จีรวุฒิ กาญจนะผลิน

(หญิง) อัครศิลป์ กรองศาสตร์ กรองศิลป์ การคนตรี

ร้อยกรอง บทกวี ชิ่งมด

ตราบปากฟ้า ครีမ်ฝน ต้นไม้ทุกต้น พลอยยินดี

รู้รักสามัคคีเพื่อพ่อแห่งไทย

(ชาย) เหล่าประชา คารวะ สดุดี

แผ่นดินนี้ มีสุข ด้วยองค์ พระทรงชัย

บรรดาชาติชน ชื่นชม สมใจ

ถวายบังคม เทิดไท้ ภูมิพลมหाराชา

(หญิง) รักคือถวาย ดวงใจ ของไทยทั้งชาติ

มหाराช ปราดเปรื่อง เรื่องของกีฬา
 (ชาย) ต้าเลิศสื่อสาร พลังงานแทนแก้ปัญหา
 ผ่นหลวง ฟ้าห้วงชานา
 ชาติไทย นับว่าโชคดี

(ชาย - หญิง) ทรงนำเศรษฐกิจพอเพียง หล่อเลี้ยงชีวา
 เป็นปรัชญา เกริกฟ้า ก้องปฐพี
 ไทยทั้งผอง ภูมิใจ ไทยเป็นไทยจนวันนี้
 เพราะองค์ภูมิพลที่ คุ้มครองไทย

๒. ครูสนทนากลัมนักเรียนเกี่ยวกับเนื้อหาสาระของบทเพลงดังนี้
- เพลงนี้กล่าวถึงใคร
  - บุคคลในเพลงทำคุณประโยชน์ในด้านใดแก่ประเทศไทยบ้าง
  - สิ่งที่คุณคิดในเพลงทำ เปรียบเหมือนกับบุคคลใดในครอบครัวของนักเรียน

ขั้นสอน

๑. สุ่มนักเรียนออกมา ๑ คน เล่าความประทับใจเกี่ยวกับพ่อให้เพื่อนๆ ในชั้นฟัง
๒. ครู และนักเรียนช่วยกันสรุปความประทับใจ หรือคุณความดีของพ่อ แล้วพูดว่าจะทำอะไรตอบแทนคุณ ความดีของพ่อบ้าง
๓. ในฐานะที่นักเรียนเป็นคนไทย และอยู่เย็นเป็นสุขเพราะ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว นักเรียนจะมีวิธีปฏิบัติตนอย่างไร ถึงจะถือว่าได้ตอบแทนพระมหากรุณาธิคุณของพระองค์
๔. ครูแจกแบบฝึกให้นักเรียนเขียนเชิงสร้างสรรค์ เรื่อง ขอทำดีให้ในหลวง และเล่าเรื่องจากใจให้พ่อ
๕. ให้นักเรียนนำเสนอผลงานการเขียนหน้าชั้นเรียน

ขั้นสรุป

๑. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุป ความประทับใจที่มีต่องานเขียนของเพื่อน และบอกเหตุผลที่ประทับใจพร้อมทั้งครูอ่านพระบรมราโชวาทของในหลวงให้นักเรียนฟัง

พระบรมราโชวาทและพระราชดำรัสของในหลวง

คุณธรรม ๔ ประการ

ประการแรก คือ การรักษาความสัตย์ ความจริงใจต่อตนเอง ที่จะประพฤติปฏิบัติแต่สิ่งที่เป็นประโยชน์

ประการที่สอง คือ การรู้จักข่มตนเอง ฝึกใจตนเองให้ประพฤติปฏิบัติอยู่ในความสัตย์ความดี

ประการที่สาม คือ การอดทน อดกลั้น และอดออมที่จะไม่ประพฤติล่วงความสัตย์สุจริต ไม่ว่าจะด้วยเหตุประการใด

ประการที่สี่ คือ การรู้จักละวางความชั่ว ความทุจริตและรู้จักเสียสละประโยชน์ส่วนน้อยของตน เพื่อประโยชน์ส่วนใหญ่ของบ้านเมือง

๒. ครูให้นักเรียนคัดคำที่นำเสนอที่ครูเขียนไว้บนกระดานลงในสมุดแบบฝึกหัด

๓. ครูแจกแบบฝึกให้เขียนเรื่องเกี่ยวกับความประทับใจในพ่อความยาวประมาณไม่เกิน ๙-๘

๕. สื่อ / นวัตกรรม / แหล่งเรียนรู้

- บทพระราชดำรัส
- บทเพลงพ่อแห่งแผ่นดิน

๖. การวัดและการประเมินผล

การตรวจสอบผลงาน จากการทำแบบฝึก

แบบฝึก ขอทำดีให้ในหลวง

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

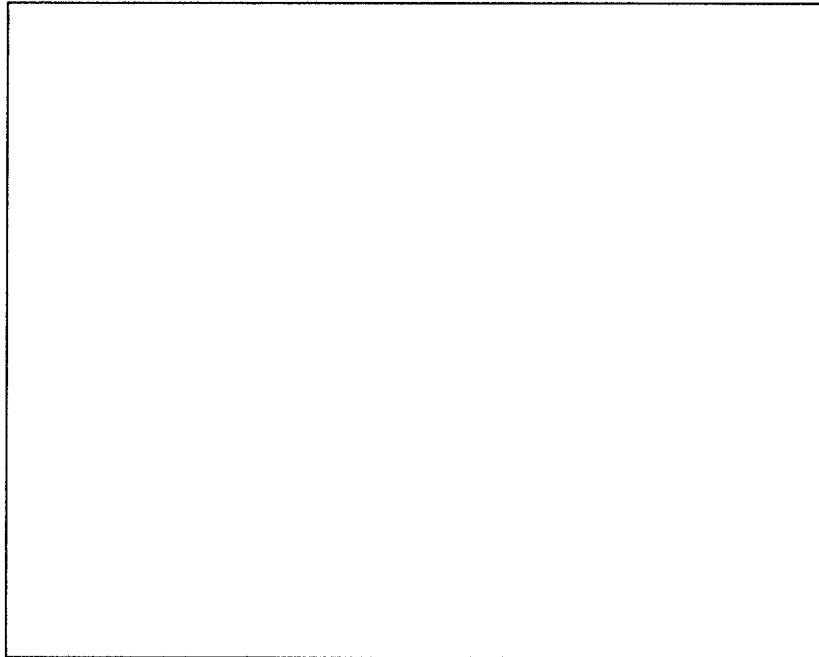
.....

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

แบบฝึก

นักเรียนหาภาพของพ่อปะติดลงในช่องว่างและเขียนความรักที่ให้กับพ่อ

เล่าเรื่องจากใจให้กับพ่อ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ช่วงชั้นที่ ๑

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒

เรื่อง การเขียนนิทาน

จำนวน ๒ ชั่วโมง

*****

๑. สาระสำคัญ

จินตนาการเป็นการสร้างภาพขึ้นในจิตใจเพื่อให้มีความคล้อยตามอารมณ์ในการนึกคิด ให้เกิดเป็นเรื่องราวต่างๆที่เกิดขึ้นในจิตใจและสามารถถ่ายทอดเขียนเป็นตัวหนังสือพร้อมทั้งเป็นเรื่องราวให้ได้อ่าน ในการเรียนภาษาไทยยังต้องมีการนำการเขียนมาใช้เป็นอย่างยิ่ง โดยเฉพาะการเขียนความคิดสร้างสรรค์ต้องใช้ความสามารถในการเขียนหลักของภาษาให้ถูกต้องและการเขียนต้องควบคู่กันกับการอ่านและต้องไปพร้อมกันทุกทักษะ

๒. จุดประสงค์การเรียนรู้

นักเรียนสามารถเขียนเรื่องจากภาพและเขียนนิทานได้

๓. เนื้อหา

การเขียนเรื่องจากภาพและการเขียนนิทาน

๔. กระบวนการเรียนรู้

ขั้นนำ

๑. ครูเล่านิทานเรื่อง พ่อยอมแล้วลูก พร้อมรูปภาพประกอบโดย

เรื่องมีอยู่ว่านายดีเป็นคนบ้านนอก ส่งลูกชายไปเรียนหนังสือที่กรุงเทพฯ วันหนึ่งนายดีได้ไปเยี่ยมลูกชายลูกชายก็บอกพ่อว่า "พอมายู่กับผมที่กรุงเทพฯ พ่อจะทำอะไรตามสบายแบบอยู่ที่บ้านเราไม่ได้นะ เพื่อความแน่ใจ พ่อเห็นผมทำอะไร ให้พ่อทำตามผมก็แล้วกัน" มีวันหนึ่ง ลูกชายต้องไปงานเลี้ยง จึงชวนนายดีไปด้วย นายดีแกทำอะไรไม่ค่อยถูกเพราะไม่เคยเข้างานสังคม แกจึงวิตกกังวลเป็นอย่างยิ่ง กลัวว่าจะทำอะไรชายหน้าลูกชายขณะที่นั่งรับประทานอาหารอยู่ด้วยกันนั้น นายดีก็จ้องมองลูกชายอยู่ตลอดเวลา ถ้าเห็นลูกชายทำอะไรแกก็จะทำตาม ตอนแรกเขาก็ยกอ้อยควั่นมาเสิร์ฟ ลูกชายก็หยิบอ้อยเข้าปาก นายดีก็ทำตาม ต่างคนต่างกิน พอคุดจนน้ำอ้อยหมดก็เหลือแต่กาก ฝ่ายลูกชายก็เอาผ้าเช็ดปากมาปิดปากแล้วคายกากอ้อยออก ตอนนั้นนายดีไม่ได้สังเกต คิดว่าลูกชายเช็ดปากเฉยๆ นายดีก็เที่ยวคายกากอ้อยต่อ ไปอยู่พักใหญ่ ก็ไม่เห็นลูกชายคายกากอ้อยออกมา แกคิดในใจ "เอ..มันคายกากอ้อยไว้ที่ไหนนะ ได้โต๊ะก็ไม่มี หรือมันจะกลืนลงท้องไปแล้ว" ดังนั้นแกจึงตัดสินใจเด็ดขาดว่า "เฮ..กลืนก็กลืน" เมื่อกลืนไปแล้วกากอ้อยก็ติดคอ นายดีจึงต้องดื่มน้ำตามมากๆ กว่ากากอ้อยจะลงคอไปได้ แกก็ต้องกินน้ำไปตั้งหลายแก้ว

ต่อมาเขาก็นำขนมจีนมาเสิร์ฟ ฝ่ายลูกชายก็ตักขนมจีนมากิน นายดีก็ทำตามระหว่างที่กินอยู่นั้น ลูกชายก็เกิดสงสัยว่า ตอนที่พ่อกินอ้อยนั้น พ่อเอากากไปทิ้งที่ไหนมองไปที่นายดีนั่งอยู่ก็ไม่เห็นมีกากอ้อยอยู่เลย ลูกชายจึงถามขึ้นว่า

"พ่อ..ตอนที่พ่อกินอ้อยนะ พ่อเอากากไปไว้ที่ไหน ทิ้งเรียกราคไม่ได้นะพ่อ"

ข้ากลืนเข้าไปนะซิ เพราะข้าไม่เห็นแกคายกากออกมาเลย"

ฝ่ายลูกชายพอได้ยินก็นึกขำจนกลืนไม่อยู่ ก็เลยสาลักขนมจีน เส้นขนมจีนออกมาทางจมูก นายดีเห็นดังนั้นก็พูดขึ้นว่า

"พ่อยอมแล้วลูก อย่างนี้พ่อทำตามไม่ได้หรอก" นายดีพูดพร้อมกับยกมือไหว้ลูกชายของตน

๒. เมื่อนักเรียนได้ฟังเรื่องที่ครูเล่าครูพูดคุยซักถามเกี่ยวกับเรื่องที่นักเรียนฟังและให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นว่าพ่อและลูกเป็นคนอย่างไร

พ่อ มีนิสัย.....

ลูก มีนิสัย .....

ขั้นตอน

๑. ครูแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่มๆละ 5 คน ให้ดูภาพแล้วแต่งเรื่องจากภาพ
๒. ให้ตัวแทนกลุ่มมานำเสนองานกลุ่มหน้าชั้น
๓. ครูและนักเรียนร่วมกันให้คำแนะนำในการเลือกคำ เพื่อให้งานเขียนมีลักษณะสร้างสรรค์
๔. ครูแจกแบบฝึกหัดที่ ๑ เห็นภาพแล้วให้ ทุกคนแต่งเรื่องจากภาพที่กำหนดให้ และแต่งนิทานประกอบภาพ
๕. นำผลงานมาเสนอและครูให้คำแนะนำ ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเขียนของนักเรียนแต่ละคนที่มีลักษณะสร้างสรรค์ในประเด็นใดบ้าง

ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปการเขียนเชิงสร้างสรรค์ จากกิจกรรม การเขียนเรื่องจากภาพและการแต่งนิทานประกอบภาพ

๕. สื่อ / นวัตกรรม / แหล่งเรียนรู้

- หนังสือนิทานพื้นบ้าน
- หนังสือนิทานอีสป

๖. การวัดและการประเมินผล

การตรวจสอบผลงานจากการทำแบบฝึก

แบบฝึก

ให้นักเรียนแต่งเรื่องสั้นจากภาพที่กำหนดให้

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

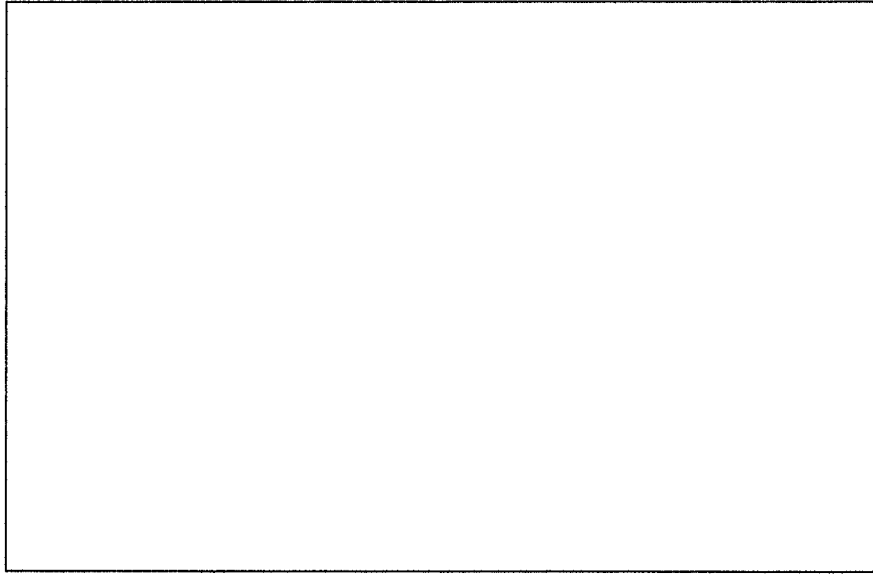
.....

.....

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

แบบฝึก

แต่งนิทานประกอบภาพ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ช่วงชั้นที่ ๑

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒

เรื่อง เขียนคำขวัญ(ปริศนาคำทาย)

จำนวน ๒ ชั่วโมง

*****

๑. สาระสำคัญ

คนไทยในสมัยก่อนเป็นคนเจ้าบทเจ้ากลอน เวลาพูดหรือสั่งสอนลูกหลานมักจะสอดแทรกคำกลอนหรือสร้อยคำ แล้วนำเอาสิ่งที่อยู่รอบ ๆ ตัวมาดัดแปลงพูดให้คล้องจองหรือพูดเป็นประโยคที่มีคำสัมผัสจนติดปากจดจำได้ง่าย จนกลายเป็นพื้นฐานของการทายปริศนา ลองเล่นให้เกิดความสนุกสนาน

๒. จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. สามารถนำปริศนาคำทายมาทายเล่นได้ถูกต้อง

๒. สามารถแต่งปริศนาคำทายได้

๓. เนื้อหา

ปริศนาคำทาย คือการทายคำถามที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน คนไทยในสมัยก่อนเป็นคนเจ้าบทเจ้ากลอน เวลาพูดหรือสั่งสอนลูกหลานมักจะใช้คำพูดที่ง่ายๆติดปากและคล้องจองกัน

๔. กระบวนการเรียนรู้

ขั้นนำ

๑. ให้นักเรียนเล่นเกมทายคำตอบจากปริศนาคำทายโดยครูตั้งคำถามถามนักเรียน

๑. ทอดแหในอากาศ คอยพิฆาตแมลง	ตอบ
๒. ซ่อนเล็บกัดตาย ยิ่งใหญ่อยู่ในป่า	ตอบ
๓. ตัวอยู่กับหมา แต่ลูกมากับฝน	ตอบ
๔. น้ำอะไรให้ชีวิต	ตอบ
๕. ตัวเล็กกระจิดริด อวดฤทธิ์กับพระจันทร์	ตอบ

๒. ครูให้นักเรียนตอบปริศนาคำทายจากหนังสืออะไรเอ่ย โดยให้ยกมือและครูจะเรียกให้ตอบตามลำดับก่อนหลังพยายามอย่าแย่งกันตอบ

ขั้นสอน

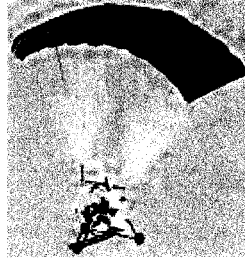
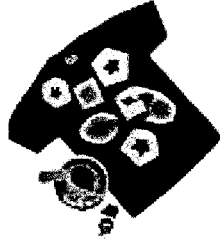
๑. ครูแจกกระดาษให้นักเรียนคนละหนึ่งแผ่นและให้นักเรียนเขียนปริศนาคำทายคนละ ๑ คำถามพร้อมคำตอบ เมื่อเสร็จแล้วออกมาหน้าห้อง

๒. เมื่อครบกำหนดเวลาให้นักเรียนคนที่ยังไม่เสร็จหยุดคิด และให้เพื่อนฟัง

คำถามของเพื่อนและใครตอบได้ให้ยกมือตอบ

๓. ครูให้นักเรียนจดปริศนาคำทายของเพื่อนที่ชอบคนละ ๓ คำถามลงในสมุดแบบฝึกหัด

๔. ครูนำรูปภาพมาให้นักเรียนดูและฝึกตั้งคำถามปริศนาคำทาย ๓ รูป

คำถามภาพที่ ๑. ....

คำถามภาพที่ ๒.....

คำถามภาพที่ ๓ .....

๕. ครูแจกแบบฝึกเขียนปริศนาคำทายจากภาพที่กำหนดให้

ขั้นสรุป

ให้นักเรียนนำเสนอ คำถามปริศนาที่ตั้งอ่านให้เพื่อนๆ ฟังและให้เพื่อนเขียนคำถามที่ชอบลงในแบบฝึกหัด

๕. สื่อ / นวัตกรรม / แหล่งเรียนรู้

- ปริศนาคำทาย
- หนังสือคำทายอะไรเอ่ย

๖. การวัดและการประเมินผล

การตรวจสอบผลงาน จากการทำแบบฝึก

ใบความรู้

อ่านปริศนาคำทายต่อไปนี้แล้วตอบคำถาม

ฉันคือใครหนา   หน้าตาคคล้ายแมว

ใครพบฉันแล้ว   วิ่งแจ้งหนีเอ๋ย

ฉันคือ .....

ตัวฉันคือใคร   ลอยในแม่น้ำ

คนนั่งเต็มลำ   นำออกเดินทาง

ฉันคือ .....

ตัวฉันคือใคร   ใช้แทนน้ำปลา

รสเค็มจริงหนา   เรียกว่าอะไร

ฉันคือ .....

ตัวฉันคือใคร   ออกไข่สีขาว

ใช้ทำไข่ดาว   ร้องดังก๊ากก๊าก

ฉันคือ .....

ตัวฉันคือใคร   ตั้งไว้คู่เก้าอี้

ฉันคือ .....

แบบฝึก

- ให้นักเรียนฝึกเขียนคำถามปริศนาคำทายตามภาพที่เห็น

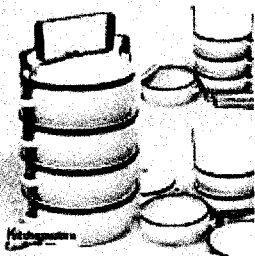
คำถาม.....

คำถาม.....

คำถาม .....

คำถาม.....

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

แบบฝึก

เพื่อน ๆ ตอบปริศนาคำทายจากข้อความ แล้ววาดภาพประกอบด้วยนะคะ

๑. อะไรเอ่ย? สัตว์อะไร นอนนิ่งๆ ว่างถนน

๒. อะไรเอ่ย? กบอะไรเอ่ย ที่ต้มแล้วไม่รู้จั๊กตุกและไม่รู้สี่กเจ็บ

๓. อะไรเอ่ย? กดหัวร่องให้น้ำตาไหล คนใช้กันทั้งเมือง

๔. อะไรเอ่ย? เทียวเหมือนพระอินทร์ มีวาริน อยู่ข้างใน ว่าจิ้นก็ไม่ใช่ มีหาง

๕. อะไรเอ่ย? ตัวเล็กกระจิด มีพิษเหลือร้าย ทั้งจิ้น และไทย น้ำมูกน้ำตาไหล

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

แบบฝึก

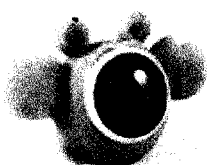
ให้นักเรียนฝึกเขียนคำถามปริศนาคำทายตามภาพที่เห็น

๑. คำถาม.....

๒. คำถาม.....

๓. คำถาม.....

๔. คำถาม.....

๕. คำถาม.....

๖. คำถาม.....

ชื่อ.....นามสกุล..... ชั้น..... เลขที่.....

แผนการจัดการเรียนรู้ ที่ ๖

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ช่วงชั้นที่ ๑

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒

เรื่อง การเขียนกลอนสี่ (คำคล้องจอง)

จำนวน ๒ ชั่วโมง

๑. สาระสำคัญ

คำที่ใช้สระเดียวกัน และมีตัวสะกดอยู่ในมาตราเดียวกัน เราเรียกว่า “ คำคล้องจอง ” หรือ “ คำสัมผัส ” จะนำคำเหล่านี้มาแต่งกลอน หรือคำประพันธ์

๒. จุดประสงค์การเรียนรู้

สามารถต่อคำคล้องจอง ๒ พยางค์และเขียนเส้นสัมผัส

๓. เนื้อหา

คำคล้องจอง คือ คำที่ใช้สระเดียวกัน และมีตัวสะกดในมาตราเดียวกันหรือเรียกอีกอย่างว่า คำสัมผัส

๔. กระบวนการเรียนรู้

ขั้นนำ

๑. ครูให้นักเรียนทบทวนมาตราตัวสะกดและซักถามว่าทำไมต้องใช้มาตราตัวสะกดและให้นักเรียนช่วยกันคิดคำที่เป็นมาตราตัวสะกดไม่ตรงแม่

แม่กก	แม่กบ	แม่กด	แม่กน
สุนัข เมฆ โชค	รูปภาพ บาบ ยีราฟ	กระดาศ ประเทศ	โบราณ อังคาร ทำบุญ

๒. เมื่อนักเรียนช่วยกันคิดตัวสะกดแล้วครูให้นักเรียนทบทวนสระที่เรียนมาแล้วและช่วยกันคิดคำจากสระต่อไปนี้

สระโอะ	สระเอีย	สระเอือ	สระออ
โตะ โก่อะ โป๊ะ โละ	เรียน เขียน เวียน	เหลือ เกลือ เสือ	มอง ของ ลอง ซอง

ขั้นสอน

๑. ครูให้นักเรียนอ่านคำที่ครูเขียนไว้บนกระดานพร้อมๆกันและช่วยกันต่อคำที่มีสระลงท้ายเดียวกันและคำที่มาต่อต้องเป็นสระเดียวกัน เช่น

๑. ทำบุญ....สุนทาน.. ๒. นักเรียน... เขียนอ่าน. ๓. เวียนเทียน...เปลี่ยนด้าน. ๔. ปวดหัว...
ตัวร้อน

๒. ให้นักเรียนต่อคำให้ครบคำละ ๒ พยางค์ และสังเกตว่าทำไมคำสุดท้ายตัวสะกดและสระต้องมีตัวเหมือนกัน ครูให้นักเรียนรู้จักคำคล้องจองหรือเรียกอีกกว่าคำสัมผัส

๓. ครูให้นักเรียนเล่นเกมต่อคำไปเรื่อยๆ โดยกำหนดคำแรกให้ คือ ปูนา ขาเก
เซมา หาดา วาจา กาดู รุง อุ๋หู่

๔. ครูแจกแบบฝึกให้นักเรียนฝึกต่อคำคล้องจองในเวลาที่กำหนดให้
ขั้นสรุป

๑. ครูให้นักเรียนอ่านบทร้อยกรองพร้อมกันและให้นักเรียนเล่นตบแพะคำละหนึ่ง
จังหวะ ให้ฝึกจนคล่อง

ฉันทายเรือขาย	ดอกหวยหลายสี
กัด้วย อ้อยมากมี	หัวปลี ใบเคย
อีกทั้งกระชาย	เราไม่ละเลย
พายเรือเหมือนเคย	เอื้อระเหยลอยชาย

๒. ให้นักเรียนจับคู่คำที่คล้องจองกันในบทร้อยกรองที่อ่านและนำลงไปเขียนใน
สมุดแบบฝึกหัด

๕. สื่อ / นวัตกรรม / แหล่งการเรียนรู้

- บทร้อยกรอง
- เกมต่อคำ
- ใบความรู้ร้อยกรอง

๖. การวัดผลและประเมินผล

การตรวจสอบผลงานจากการทำแบบฝึก

แบบฝึก

ตอนที่ ๑ เพื่อนๆ ช่วยกันเลือกคำว่า นา ชาย ไร่ ส้ม คน รัก
มาต่อให้เป็นคำคล้องจองนะคะ

มองในชุมชน	ผู้.....มากมาย
มีทั้งหญิงชาย	ค้า.....ของกัน
บางคนทำ.....	หอมมาทำฟัน
เสริมสวยอยู่นั้น	เธอนั้นชอบไป
ชาวสวนปลูก.....	คนชมซื้อไป
อ้อโน้นชาว.....	อยู่ในแปลงผัก
อาชีพชุมชน	ทุกคนรู้จัก
นั่นคนเย็บปัก	นำ.....ทักทาย

ตอนที่ ๒ เพื่อนๆ ช่วยกันหาคำคล้องจองมาเติมนะคะ

๑. ชุมชน	๒. ครอบครั้ว .....
๓. ดวงดาว	๔. โรงเรียน .....
๕. บ้านเรือน	๖. ไฟฟ้า .....
๗. แม่เหล็ก	๘. แสงแดด .....
๙. ดวงจันทร์	๑๐. รักย์โลก .....

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

แบบฝึก

ตอนที่ ๓ เพื่อนๆ ช่วยกันหาคำคล้องจองมาเติมให้ สอดคล้องกับคำสุดท้าย
ของวรรคหน้านะคะ

๑. เรียนเก่ง .....
๒. แสงไฟ .....
๓. พัดลม .....
๔. ห้องครัว .....
๕. คนดี .....
๖. น้ำร้อน .....
๗. นักเรียน .....
๘. นักรอ .....
๙. ยาพิษ .....
๑๐. เพื่อนรัก .....

ตอนที่ ๔ โยงเส้นคำสัมผัสกลอนสี่

วันนี้วันหยุด	แต่งชุดที่สวยงาม
พี่น้องมาด้วย	ต่างช่วยยินดี
พ่อแม่ก็มา	หน้าตาสุขจี
พร้อมหน้าทุกที	ฉันทื่นรื่นเริง

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ภาคผนวก ค

แบบทดสอบก่อนเรียน- หลังเรียน

แบบทดสอบก่อนเรียน- หลังเรียน

คำชี้แจง

แบบทดสอบให้นักเรียนฝึกการเขียนเชิงสร้างสรรค์

1. ให้นักเรียนเขียนคำขวัญ “ วันงดสูบบุหรี่โลก ” เพื่อรณรงค์ให้เห็นถึงโทษ
พิษภัยของบุหรี่ที่มีต่อคนสูบและคนที่อยู่รอบข้าง

.....

.....

.....

2. ให้นักเรียนเขียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเพลงพ่อแห่งแผ่นดินว่ามี
ความรู้สึกอย่างไร

ความรู้สึกประทับใจในเพลง “ พ่อแห่งแผ่นดิน ”

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

3. ให้นักเรียนเขียนเรื่องเกี่ยวกับภาพที่เห็น

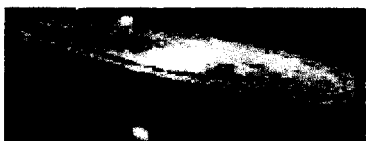
ความรู้สึกของเด็กผู้หญิงในภาพ .....

.....
.....

4. นักเรียนเห็นภาพนี้มีความรู้สึกกว่า.....

.....

นักเรียนเห็นภาพนี้มีความรู้สึกกว่า

.....
.....

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

5. ให้นักเรียนเขียนชื่อดอกไม้ที่รู้จักและบอกชื่อดอกไม้ที่ชอบมากที่สุดเหตุที่ชอบ

เพราะ.....

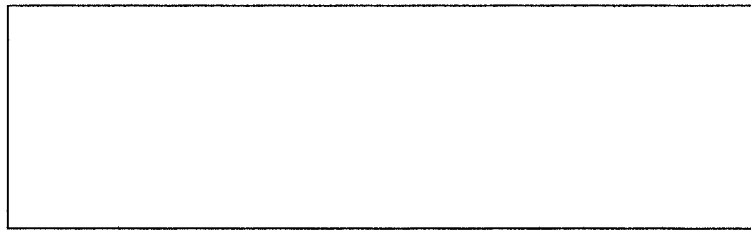
ดอก	ดอก	ดอก
ดอก	ดอก	ดอก
ดอก	ดอก	ดอก

ฉันชอบดอก.....มากที่สุด

เพราะ.....

6. ให้นักเรียนวาดรูปและระบายสี “ สิ่งที่ต้องการให้พูดได้ ” และตั้งชื่อสิ่งที่วาด พร้อมเหตุผล สิ่งที่ได้พูดได้ตามจินตนาการของฉันชื่อ

.....

เพราะ.....

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

7. ให้นักเรียนเขียนเรื่องราวเกี่ยวกับครอบครัวของตนเอง

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

8. ให้นักเรียนเขียนเหตุผลสิ่งที่ชอบและไม่ชอบ

สิ่งที่ชอบ.....

เหตุผลที่ชอบ.....

.....

สิ่งที่ไม่ชอบ.....

เหตุผลที่ไม่ชอบ.....

.....

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

9. ให้นักเรียนแต่งเรื่องสั้นจากประโยคที่กำหนดให้

สายบัวและสายป่านชวนกันเดินเข้าไปในสวน.....

.....

.....

.....

.....

.....

10. ให้นักเรียนเขียนกลอนสี่ (๒บท)

.....

.....

.....

.....

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ภาคผนวก ง

ตารางแสดงความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิในการประเมินความสอดคล้องของแผนการจัดการ
การเรียนรู้ สำหรับ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

แบบตรวจสอบคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้

“ผลการใช้แบบฝึกเพื่อส่งเสริมทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

โรงเรียนเซนต์โยเซฟ บางนา จังหวัดสมุทรปราการ”

คำชี้แจง ผู้ศึกษาได้สร้างแบบตรวจสอบคุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่องผลการใช้แบบฝึกเพื่อส่งเสริมทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เพื่อขอคำแนะนำและความคิดเห็นจากท่าน นำไปปรับปรุงแก้ไขแผนการจัดการเรียนรู้ ให้มีคุณภาพก่อนนำไปเก็บข้อมูลต่อไปโปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องตามความคิดเห็นของท่านเพียงข้อละ 1 ความคิดเห็น ซึ่งแต่ละข้อจะมีคะแนนดังนี้

- + 1   เท่ากับ   เห็นว่าแผนการสอนมีความสอดคล้องเหมาะสม
 0   เท่ากับ   ไม่แน่ใจ
 - 1   เท่ากับ   เมื่อเห็นว่าแผนการสอนไม่สอดคล้องเหมาะสม

ข้อคำถามความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
	+1	0	-1	
1. สาระการเรียนรู้ตรงตามแผนการจัดการเรียนรู้				
2. จุดประสงค์การเรียนรู้สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้				
3. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้				
3.1 การนำเข้าสู่บทเรียนสัมพันธ์กับเรื่องที่สอน				
3.2 การนำเข้าสู่บทเรียนเร้าความสนใจผู้เรียน				
3.3 กิจกรรมการเรียนรู้เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน				
3.4 กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกมีความเหมาะสมกับวัยผู้เรียน				
3.5 มีกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกมีความเหมาะสมกับเนื้อหาที่ใช้สอน				
4. สื่อการเรียนรู้				
4.1 แบบฝึกมีสื่อและกิจกรรมหลากหลาย				
4.2 สื่อมีลักษณะหลากหลายและน่าสนใจ				
5. การวัดผลประเมินผล				
5.1 มีเกณฑ์ในการประเมินผล				
5.2 เกณฑ์การประเมินเหมาะสมกับวัยและ ความสามารถของผู้เรียน				

ข้อเสนอแนะ

.....
 .....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

การหาค่าความตรงจากผู้เชี่ยวชาญ หรือหาค่า IOC
จากแผนการจัดการเรียนรู้ทั้ง 6 แผน

แผนที่ 1					
ข้อ	คน1	คน2	คน3	รวม	IOC
1.	+1	+1	+1	+3	1
2.	+1	+1	+1	+3	1
3.	+1	+1	+1	+3	1
4.	+1	+1	+1	+3	1
5.	+1	+1	+1	+3	1

แผนที่ 2					
ข้อ	คน1	คน2	คน3	รวม	IOC
1.	+1	+1	+1	+3	1
2.	+1	+1	+1	+3	1
3.	+1	+1	+1	+3	1
4.	+1	+1	+1	+3	1
5.	+1	+1	+1	+3	1

แผนที่ 3					
ข้อ	คน1	คน2	คน3	รวม	IOC
1.	+1	+1	+1	+3	1
2.	+1	+1	+1	+3	1
3.	+1	0	+1	+2	0.66
4.	+1	+1	+1	+3	1
5.	+1	+1	+1	+3	1

การหาค่าความตรงจากผู้เชี่ยวชาญ หรือหาค่า IOC

จากแผนการจัดการเรียนรู้ทั้ง 6 แผน

แผนที่ 4					
ข้อ	คน1	คน2	คน3	รวม	IOC
1.	+1	+1	+1	+3	1
2.	+1	+1	+1	+3	1
3.	+1	+1	+1	+3	1
4.	+1	+1	+1	+3	1
5.	+1	+1	+1	+3	1

แผนที่ 5					
ข้อ	คน1	คน2	คน3	รวม	IOC
1.	+1	+1	+1	+3	1
2.	+1	+1	+1	+3	1
3.	+1	+1	+1	+3	1
4.	+1	+1	+1	+3	1
5.	+1	+1	+1	+3	1

แผนที่ 6					
ข้อ	คน1	คน2	คน3	รวม	IOC
1.	+1	+1	+1	+3	1
2.	+1	+1	+1	+3	1
3.	+1	+1	+1	+3	1
4.	+1	+1	+1	+3	1
5.	+1	+1	+1	+3	1

ภาคผนวก จ

ตารางแสดงความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิในการประเมินความสอดคล้อง
ระหว่างแบบทดสอบและการวิเคราะห์

การหาค่าความตรงจากผู้เชี่ยวชาญ หรือหาค่า IOC
จากแบบฝึกการเขียนเชิงสร้างสรรค์

แบบฝึก 1					
ข้อ	คน1	คน2	คน3	รวม	IOC
1.	+1	+1	0	+2	0.66
2.	+1	+1	0	+2	0.66
3.	+1	+1	+1	+3	1
4.	+1	+1	0	+2	0.66
5.	+1	+1	0	+2	0.66
6.	+1	+1	+1	+3	1
7.	+1	+1	+1	+3	1

แบบฝึก 2					
ข้อ	คน1	คน2	คน3	รวม	IOC
1.	+1	+1	+1	+3	1
2.	+1	+1	+1	+3	1
3.	+1	+1	+1	+3	1
4.	+1	+1	+1	+3	1
5.	+1	+1	+1	+3	1
6.	+1	+1	+1	+3	1
7.	+1	+1	+1	+3	1

การหาค่าความตรงจากผู้เชี่ยวชาญ หรือหาค่า IOC
จากแบบฝึกการเขียนเชิงสร้างสรรค์

แบบฝึก 3					
ข้อ	คน1	คน2	คน3	รวม	IOC
1.	+1	+1	+1	+3	1
2.	+1	+1	+1	+3	1
3.	+1	+1	+1	+3	1
4.	+1	+1	+1	+3	1
5.	+1	+1	+1	+3	1
6.	+1	+1	+1	+3	1
7.	+1	+1	+1	+3	1

แบบฝึก 4

ข้อ	คน1	คน2	คน3	รวม	IOC
1.	+1	+1	+0	+2	0.66
2.	+1	+1	+1	+3	1
3.	+1	+1	+1	+3	1
4.	+1	+1	+1	+3	1
5.	+1	+1	+1	+3	1
6.	+1	+1	+1	+3	1
7.	+1	+1	+1	+3	1

การหาค่าความตรงจากผู้เชี่ยวชาญ หรือหาค่า IOC
จากแบบฝึกการเขียนเชิงสร้างสรรค์

แบบฝึก 5					
ข้อ	คน1	คน2	คน3	รวม	IOC
1.	+1	+1	+1	+3	1
2.	+1	+1	+1	+3	1
3.	+1	+1	+1	+3	1
4.	+1	+1	+1	+3	1
5.	+1	+1	+1	+3	1
6.	+1	+1	+1	+3	1
7.	+1	+1	+1	+3	1

แบบฝึก 6					
ข้อ	คน1	คน2	คน3	รวม	IOC
1.	+1	+1	+1	+3	1
2.	+1	+1	+1	+3	1
3.	+1	+1	+1	+3	1
4.	+1	+1	+1	+3	1
5.	+1	+1	+1	+3	1
6.	+1	+1	+1	+3	1
7.	+1	+1	+1	+3	1

แบบทดสอบก่อนเรียน - หลังเรียน

การให้คะแนนจากผู้เชี่ยวชาญแบบทดสอบก่อนเรียน - หลังเรียน

จำนวนข้อ	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	รวม	IOC
1.	+1	0	+1	+2	0.66
2.	+1	0	+1	+2	0.66
3.	+1	+1	0	+2	0.66
4.	+1	+1	0	+2	0.66
5.	+1	+1	0	+2	0.66
6.	+1	0	+1	+2	0.66
7.	+1	+1	+1	+3	1
8.	+1	0	+1	+2	0.66
9.	+1	+1	+1	+3	1
10.	+1	+1	+1	+3	1

การให้คะแนนแบบทดสอบก่อนเรียน

เลข ที่	ชื่อ - สกุล	ข้อ	ข้อ	ข้อ	ข้อ	ข้อ	ข้อ	ข้อ	ข้อ	ข้อ	รวม	
		1	2	3	4	5	6	7	8	9		
		2	2	2	4	3	2	3	2	5	30	
1.	ธยาน์ เสถียรพัฒนา	.5	1	1	2	2	1	1	1.5	3	3	16
2..	วรรณ นราฤตมมงคล	1	2	1	2	2	1	2	1	3	2	17
3.	กัลย์สุดา เจริญโรจน์	2	2	1	3	3	1	1.5	1.5	3	3	21
4.	จุฬาลักษณ์ พงศ์รัตน์	2	2	2	3	3	2	2	1	3	3	23
5.	ชติลา บุญระพงษ์เจริญ	2	1	2	3	2	0	1	1.5	2	3	17.5
6.	นิกรม์ธัญญรัตน์ น้าใจสุข	1	1	1	1	2	1	2	1	3	2	15
7.	โชติกา พันธุ์มณี	.5	1	.5	1	2.5	1	1	1.5	3	2	14
8.	ญาณิศา จินคนไชยวัฒน์	2	1	1	2	2.5	1	2	1	3	2	17.5
9.	ณัษชา ชูธิกาวีทย์	1	1	1	1	2	.5	2	2	3	3	16.5
10.	ธนพร ชีระอรอด	1	2	1	2	2	2	2.5	1	4	3	20.5
11.	ธนภรณ์ วงษ์น้อย	1	.5	.5	1	2	.5	1	.5	2	3	12
12	ธันชนท์ ยิ้มเป็นสุข	1	2	1	1.5	2	2	1.5	.5	3	3	17.5
13.	ธัญภัส ภควัดพงศ์	1	1	.5	2.5	2	1	1	1	3	3	16
14.	ธันยธรณ์ สนิทมบูรณ์	1	2	1	2	2	1	1	.5	3	3	16.5
15.	นภัค สว่างาม	.5	1	.5	2	1	1	1	1.5	2	3	13.5
16..	เบญจมาภรณ์ กาดะวงศ์	1	1	.5	2.5	2	1	1	1.5	3	3	16.5
17.	ประภากร กลิ่นเทียน	1	1	2	2	2	1	1.5	1.5	4	3	19
18.	ปรีชา บุญมาเลิศ	1	2	1	3	2	2	1.5	2	4	3	21.5
19.	พัฒนา ปิ๋วราพันธุวีรา	1	1	1	1.5	2	1	1	1	2	3	14.5
20.	พุทธิศา ฉันทศิลป์	1	1	1	1.5	2	.5	1.5	1.5	4	3	17
21	ภควณี บาลโพธิ์	1	2	1	2	2	.5	1.5	1.5	3	3	17.5
22	ยมลภัทร ธนศนุกุล	1	1	.5	2	3	1	1.5	2	4	3	19
23.	รับพร บุญมาก	1	2	1	2	2	1	1	1.5	4	3	18.5
24	อัศมิกา พุดมา	1	1	1	3	2	1	2	2	2	3	18
25.	สิริยา การพานนท์	.5	1	.5	2	2	1	1.5	1	3	2	14.5
26.	อรญา ชัยมงคล	1	2	1	1.5	2	.5	2	1	2	1	14

การให้คะแนนแบบทดสอบหลังเรียน

เลขที่	ชื่อ - สกุล	ข้อ	ข้อ	ข้อ	ข้อ	ข้อ	ข้อ	ข้อ	ข้อ	ข้อ	ข้อ	รวม
		1	2	3	4	5	6	7	8	9		
		2	2	2	4	3	2	3	2	5		30
1.	ณัฐรยาน์ เสถียรพัฒนา	2	2	2	3.5	3	2	3	2	4	4.5	28
2..	กัศวรธรรม นรากุลมงคล	2	2	2	3	2.5	2	3	2	4	4	26.5
3.	กัถย์สุดา เจริญโรจน์	2	2	2	4	3	2	3	2	4.5	5	29.5
4.	จุฬาลักษณ์ พงศ์รัตน์	2	2	2	3.5	3	2	3	2	4	4.5	28
5.	ชลิตา บุญระพงษ์เจริญ	2	2	2	3	2.5	2	3	2	4	4	26.5
6.	นิกรม์ธัญญรัตน์ น้าใจสุข	2	2	2	3.5	3	2	3	2	4	4	27.5
7.	โชติกา พันธุ์มณี	2	2	2	4	2.5	2	3	2	4	4.5	28
8.	ญาณิศา จินตนาไชยวัฒน์	2	2	2	3	2.5	2	3	2	4	4	26.5
9..	ณัชชา ชุติกาวิทย์	2	2	2	3	2.5	2	3	2	4	4	26.5
10.	ธนพร ชีระอรอด	2	2	2	4	3	2	3	2	4.5	5	29.5
11..	ธนภรณ์ วงษ์น้อย	2	2	2	3	2.5	2	3	2	4	3	25.5
12..	รัชชนนท์ ยิ้มเป็นสุข	2	2	2	3.5	3	2	3	2	4	4	27.5
13..	ธัญภัฏ ภควัดพงศ์	2	2	2	3	2.5	2	3	2	4	4.5	27
14.	ธัญชรัตน์ ดินสมบุญ	2	2	2	3	2.5	2	3	2	4	4.5	27
15..	นภัค สง่างาม	2	2	2	3	2.5	2	3	2	4	3	25.5
16.	เบญจมาภรณ์ กาดะวงศ์	2	2	2	4	3	2	3	2	4	4.5	28.5
17..	ประภากร กลิ่นเทียน	2	2	2	3.5	3	2	3	2	4.5	4	28
18.	ปรียา บุญมาเลิศ	2	2	2	4	3	2	3	2	4	4	28
19.	พัฒนิตา ปิวราพันธุ์วิรา	2	2	2	3	2.5	2	3	2	4	4	26.5
20.	พริดา ฉันทศิลป์	2	2	2	3.5	3	2	3	2	4	4.5	28
21.	ภควินี บาลโพธิ์	2	2	2	3.5	3	2	3	2	4	4	27.5
22.	ยมลภัทร ธนศบุญกุล	2	2	2	4	3	2	3	2	4	4.5	28.5
23.	รับพร บุญนาค	2	2	2	4	3	2	3	2	4	4	28
24.	ลักมิกา พุดมา	2	2	2	4	3	2	3	2	4	4.5	28.5
25.	สิริยา การพานนท์	2	2	2	3.5	3	2	3	2	4	4	27.5
26.	อรญา ชัยมงคล	2	2	2	3.5	3	2	3	2	4	4	27.5

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อ	นางสาวสุภาพร แพรกสมุทร
วัน เดือน ปี	1 มกราคม 2500
สถานที่เกิด	อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร
ประวัติการศึกษา	ครุศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยครูหมู่บ้านจอมบึง จังหวัดราชบุรี
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนเซนต์โยเซฟ บางนา อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ
ตำแหน่ง	ครูหัวหน้าระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2